

BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
PROCUREMENT REVIEW BODY

Broj: JN2-01-07-1-739-7/24
Sarajevo, 28.03.2024. godine

Ured za razmatranje žalbi, rješavajući po žalbi ponuđača ELCOM d.o.o. Tuzla, kojeg zastupa Miroljub Radomirović, advokat iz Tuzle, od 29.02.2024. godine, izjavljenoj na Odluku broj: 02-6107-1/24 od 21.02.2024. godine, Ugovornog organa: JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, u postupku javne nabavke- Nabavka i zamjena sistema upravljanja i elektronskog dijela turbinskog regulatora na agregatima u pogonu HE Jablanica Podružnice Hidroelektrane na Neretvi, na osnovu čl.103 i čl. 111. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH" broj:39/14; 59/22), i člana 193.st 1. i 2., i čl. 230. stav 1. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH" br:29/02, 12/04, 93/09 i 41/13) na sjednici Ureda za razmatranje žalbi, održanoj dana 28.03.2024. godine, donio je:

RJEŠENJE

1. Žalba ponuđača ELCOM d.o.o. Tuzla od 29.02.2024. godine se usvaja i poništava se Odluka broj: 02-6107-1/24 od 21.02.2024. godine.
2. Poništava se Tenderska dokumentacija i Obavještenje o nabavci broj: 986-1-1-370-3-361/23 objavljeno na Portalu javnih nabavki, datum slanja obavještenja na objavu 26.12.2023. godine.
3. Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 7.500,00 KM ponuđaču ELCOM d.o.o. Tuzla izvršit će se na osnovu posebnog Rješenja ovog organa.
4. Zahtjev ponuđača ELCOM d.o.o. Tuzla, zastupan po punomoćniku Radomirović Miroljubu, advokatu iz Tuzle, za naknadu troškova žalbenog postupka izjavljenog u žalbi od 29.02.2024.godine, usvaja se u iznosu od 240,00 KM.
5. Obavezuje se ugovorni organ JP Elektroprivreda d.d. Sarajevo, da žalitelju ELCOM d.o.o. Tuzla nadoknadi troškove žalbenog postupka u iznosu od 240,00 KM u roku od 8 dana od dana izvršnosti ovog Rješenja.

OBRAZLOŽENJE

Ugovorni organ, JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, objavio je Obavještenje o nabavci broj: 986-1-1-370-3-361/23 na Portalu javnih nabavki, datum slanja obavještenja na objavu 26.12.2023. godine, u postupku javne nabavke - Nabavka i zamjena sistema

upravljanja i elektronskog dijela turbinskog regulatora na agregatima u pogonu HE Jablanica Podružnice Hidroelektrane na Neretvi.

Nezadovoljan sadržajem Tenderskog dokumenta, ponuđač ELCOM d.o.o. Tuzla je uložio žalbu broj: 03/2023 od 12.01.2023. godine na Tendersku dokumentaciju od 13.02.2024. godine, u postupku javne nabavke- Nabavka i zamjena sistema upravljanja i elektronskog dijela turbinskog regulatora na agregatima u pogonu HE Jablanica Podružnice Hidroelektrane na Neretvi.

Rješavajući po žalbi na Tendersku dokumentaciju, Ugovorni organ je donio Odluku broj: 02-6107-1/24 od 21.02.2024. godine.

Nezadovoljan sadržajem predmetne Odluke broj: 02-6107-1/24 od 21.02.2024. godine, žalitelj ELCOM d.o.o. Tuzla je izjavio žalbu od 29.02.2024. godine.

Ugovorni organ je postupajući u skladu sa odredbama člana 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama, prosljedio navedenu žalbu Uredu za razmatranje žalbi zajedno sa Izjašnjenjem u kojem se izjašnjava o žalbenim navodima i kompletnom dokumentacijom.

Dana 25.03.2024. godine, žalitelj ELCOM d.o.o. Tuzla je ovom organu dostavio svoj Odgovor na izjašnjenje ugovornog organa, broj: 75-02/24 od 19.03.2024. godine.

Žalitelj u žalbi navodi:

- Tenderskom dokumentacijom tačkom 6.6 Tehnička i profesionalna sposobnost traženi su ugovori koji su isključivo iste prirode kao predmet nabavke.

Pod tačkom 1.1. tražena je Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema elektrane, međutim postavlja se pitanje zbog čega ne bi bili prihvatljivi ugovori koji se odnose Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema u Industrijskim postrojenjima. Sistem upravljanja je sistem automatizacije koji se koristi da prikuplja informacije pomoću senzora i instrumentacije koji su locirani na udaljenim lokacijama kako bi se ti podaci prenijeli i prikazali na centralnoj lokaciji koja služi ili za upravljanje ili za svrhe nadzora. Zahtjev tačke 6.6 pod 1) odnosi se na iste ugovore kao što je ova predmetna nabavka pri čemu nisu definisani slični ugovori.

Nadalje zahtjev tačke 1.1 se odnosi samo na Zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju i puštanje u rad SCADA sistema elektrane međutim nije prihvatljiva isporuka izgrada novog SCADA sistema elektrane iako s tehničkog aspekta i izgrada novog SCADA sistema elektrane je jednako kompleksan projekat. Neosnovano se ograničava zahtjev samo na hidroagregate, a pod tačkom 1.1 vidljivo je da to ne moraju biti samo hidroelektrane, već elektrane, pa tako se iskustvo može tražiti i za termoagregate. S druge strane pod tačkom 1.2 nisu prihvatljive reference koje se odnose na Zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju sistema upravljanja hidroagregata, iako je to s tehničkog aspekta jednako kompleksan projekat. Neosnovano se ograničava zahtjev samo na hidroagregate, a pod tačkom 1.1 vidljivo je da to ne moraju biti samo hidroelektrane, već elektrane, pa tako se iskustvo može tražiti i za termoagregate. S druge strane pod tačkom 1.3 nisu prihvatljive reference koje se odnose na Zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju sistema turbinske regulacije, iako je to s tehničkog aspekta jednako kompleksan projekat.

- Rečenica u tč. 6.6. 1) TD „Ukoliko se dostavi više ugovora kojima se potvrđuje uspješno iskustvo na realizaciji navedenih poslova (stavke 1., 2. i 3.), onda zbir ugovora za svaki navedeni posao od stavki 1., 2. i 3. ne smije biti manji od 150.000,00 KM", obzirom da je navedeno „zbir" ugovora a ne „vrijednost" ugovora, ukazuje da u slučaju da se dostavlja više ugovora onda je prihvatljiv ukupan zbir tih ugovora u iznosu 150.000,00 KM... S druge strane u prethodnoj rečenici je navedeno „zbir više ugovora koji obuhvataju sve navedene poslove (stavke 1., 2. i 3.) ne smije biti manji od 450.000,00 KM bez PDV-a", pa tako ako je jedan ugovor obuhvatao sve poslove onda taj jedan ugovor ne smije biti manji od 450.000,00 KM bez PDV-a. Tenderski zahtjev postavljen na ovaj način ne osigurava pravičnu i jednaku konkurenciju u postupku, jer je ponuđač koji ima tri realizovana ugovora za svaki posao odvojeno kvalificiran ako je zbir tih ugovora ne manji od 150.000,00 KM, s druge strane ako ponuđač ima jedan ugovor koji je obuhvatao sva tri posla onda vrijednost tog ugovora mora biti veća od 450.000,00 KM. U tekstu tenderskog zahtjeva navedeno je da „zbir ugovora ne smije biti manji od 150.000,00 KM" što govori da je prihvatljiv zbir ugovora u iznosu 150.000,00 KM a ne da svaki ugovor treba iznositi minimalno 150.000,00 KM kako obrazlaže odluka. Tenderska dokumentacija se tumači u odnosu na napisano a ne na namjeru koju je ugovorni organ imao, stoga je potrebno izmijeniti tekst tenderske dokumentacije kako bi bilo nedvosmisleno jasno koji su uslovi za kvalifikaciju.
- Zakon o javnim nabavkama ne poznaje podjelu vrijednosti ugovora kako je definisano tč.6.6.TD. Ne postoji ograničenje ako ponuđač iskustvo dokazuje sa više ugovora da vrijednost svakog pojedinačnog ugovora treba biti neki minimalni iznos. Postavljeni zahtjev je nepravedan, jer ponuđač koji ima realizovan jedan ugovor koji je uključivao sva tri posla: -Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema elektrane -Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata -Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata, u ukupnoj vrijednosti ugovora 450.000,00 KM ne mora dokazivati koliko vrijednosti posla unutar tog ugovora su nosili poslovi koji se odnose na te tri stavke: -Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema elektrane -Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata -Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata, S druge strane ponuđač koji dostavlja više ugovora, za svaki posao odvojeno mora dokazati da vrijednost poslova -Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema elektrane, -Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata; -Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata Ispunjava postavljeni uslov minimalne vrijednosti za svaki navedeni posao. U skladu sa naprijed navedenim, potrebno je izmijeniti tenderski zahtjev na način da isti glasi: „Iznos jednog ili zbira više ugovora ne smije biti manji od 450.000,00 KM bez PDV-a. Jednim ugovorom ne moraju biti obuhvaćeni svi poslovi, već ponuđač može iskustvo dokazati sa više pojedinačnih ugovora koji su obuhvatali stavke 1,2 ili 3. Žalbeni navod nije kontradiktoran žalbenom navodu 2, nego jasno ukazujemo da se tenderski zahtjev može dvostruko tumačiti pa je tako tenderski

zahtjev kontradiktoran, jer propust u tenderskoj dokumentaciji može učiniti da se u kasnijoj fazi postupka ne može ocijeniti da li je ponuda prihvatljiva ili ne.

Odlukom se potvrđuje da nema jednakog tretmana ponuđača i da se različito ocjenjuju ponuđači koji imaju iste poslove realizovane kroz više ugovora, naprimjer može se raditi o jednoj hidroelektrani gdje su sva tri posla realizovana paralelno, ugovori zaključeni na isti period, ali su zaključena tri odvojena ugovora, koji za svaki segment predstavljaju ključ u ruke, u tom slučaju ugovorni organ traži da svaki segment bude vrijednosti 150.000 KM dok ako je zaključen jedan ugovor za isti posao onda neće gledati vrijednosti podjedinačnih poslova u okviru tog ugovora, što ne osigurava jednak tretman ponuđača u postupku nabavke protivno članu 3 Zakona o javnim nabavkama.

- Stručni ispiti se polazu u skladu sa Pravilnikom o polaganju stručnih ispita iz oblasti arhitekture, građevinarstva, elektrotehnike, mašinstva i saobraćaja ("Službene novine Federacije BiH", broj 41/18, 77/19, 1 /22 i 76/22) a prema zahtjevima Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine i potrebno je za izradu dokumentacije prostornog planiranja i korištenja zemljišta, međutim za realizaciju ovog ne sačinjava se dokumentacija vezana za prostorno planiranje i korištenje zemljišta, stoga stručni ispiti nisu potrebni.

Zahtjev u tč. 6.6. 2) TD da inženjeri dostave i stručni ispit je ograničavajuća okolnost jer takvi dokumenti u Evropskoj uniji ne postoje. Naprimjer u Njemačkoj takvo nešto uopće ne postoji, pa se postavlja i pitanje šta bi bio prihvatljiv ekvivalent kada inženjeri u Njemačkoj, pored diplome ne posjeduju drugi dokument tj. ovlaštenje o stručnosti. Nadležno ministarstvo je Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije. Dakle, Rekonstrukcijom elektroenergetskih objekata ne smatra se ugradnja uređaja upravljanja, signalizacije, mjerenja i zaštite u postojećim objektima kao niti zamjena strojeva, uređaja, aparata i opreme bez promjene nazivne snage i nazivnog napona. Ovaj predmet nabavke se ne smatra Rekonstrukcijom elektroenergetskih objekata. U obavještenju o nabavci 986-1-1-370-3-361/23 predmet je definisan kao „38820000-9. Oprema za daljinsko upravljanje" a što nije Rekonstrukcija elektroenergetskih objekata niti je periodični pregled, mjerenje ili ispitivanje. U skladu sa svim naprijed navedenim potrebno je brisati zahtjev za „položenim stručnim ispitom". U žalbenom navodu se pozivamo na član 139 stav 2 i 3 Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH broj 60/23) gdje je jasno navedeno da se Rekonstrukcijom elektroenergetskih objekata ne smatra se ugradnja uređaja upravljanja, signalizacije, mjerenja i zaštite u postojećim objektima kao niti zamjena strojeva, uređaja, aparata i opreme bez promjene nazivne snage i nazivnog napona. Ovaj predmet nabavke se ne smatra Rekonstrukcijom elektroenergetskih objekata. Također potvrdili smo da je nadležno Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije. Ugovorni organ u Odluci ne navodi na osnovu kojeg propisa utvrđuje da je potrebno imati licencu Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za poslove koji su predmet ove nabavke. Ukazali smo jasno žalbenim navodom da se „Ovaj predmet nabavke ne odnosi se na periodične preglede, mjerenja i ispitivanja".

- Iz tč. 6.6. 1) TD je tražen obim poslova „Isporuku, ugradnju i puštanje u rad sistema" dok se za specifično iskustvo ljudi zahtijeva: „projektovanje" što nije predmet zahtjeva za refrencu ponuđača. Logično je da će lica koja su učestvovala u realizaciji projekata iz tačke 6.6 pod 1) biti uključena u realizaciju ovog ugovora i njihova dokumentacija će biti dostavljena pod tačkom 6.6. 2), međutim nije jasno zbog čega je zahtjev za lica veći od zahtjeva koji se postavlja ponuđaču. Zakon o javnim nabavkama ne poznaje pojam dostavljanja potvrda o dobrom izvršenju posla za osoblje koje se angažuje stoga i nejasno zbog čega se traže podaci koji se donose na realizaciju od strane osoblja. Nadalje, podaci poput „snaga agregata" koja se navodi za specifično iskustvo nema svrhu jer nije definisan ni zahtjev za snagu hidroagregata a što je bilo predmet žalbenog postupka za koji je doneseno Rješenje URŽ broj JN2-01-07-1-1342-8/23 od 27.06.2023. U konačnici nije jasno šta predstavlja podatak „imena lica od strane investitora koja su bila odgovorna za provođenje ugovora" i šta se njime želi dokazati ili pokazati u pogledu kvalifikacije ponuđača. Sve navedeno je bitno razumjeti i u smislu pojašnjavanja dokumentacije dostavljene u ponudi, jer ugovorni organ pojašnjenja ponude smije tražiti samo od ponuđača a nema ovlaštenja uznemiravati kupce čije potvrde dostavlja ponuđač u ponudi. U odluci ugovorni organ ne daje poentiran odgovor na suštinu žalbenog navoda a to je da zahtjev za specifično iskustvo lica postavljen veći od zahtjeva za kvalifikaciju ponuđača u postupku, dakle traži se „projektovanje" a što nije traženo pod tačkom 6.6 stav 1).

Ugovorni organ ne daje poentiran odgovor ni na činjenicu da zahtjev poput „snaga agregata" koja se navodi za specifično iskustvo nema svrhu jer nije definisan ni zahtjev za snagu hidroagregata a što je bilo predmet žalbenog postupka za koji je doneseno Rješenje URŽ broj: JN2-01-07-1-1342-8/23 od 27.06.2023.

- Sistemi: upravljanja, turbinske regulacije i uzbude Unitrol 6000 su tri potpuno različita i odvojena sistema. U firmama koje vode te poslove, odjeli koji se bave sistemima: 1. upravljanja, 2. turbinske regulacije, i 3. uzbude Unitrol 6000, su odvojeni, i obuke se provode odvojeno jer lice koje poznaje rad sa sistemom upravljanja ne mora poznavati rad turbinske regulacije niti uzbude Unitrol 6000, jednako tako, lice koje poznaje rad sa sistemom turbinske regulacije ne mora poznavati sistem upravljanja i uzbude, niti lice koje poznaje rad sa uzbudom ne mora poznavati sistem upravljanja i turbinske regulacije. Predmet nabavke nije integracija postojećih sistema, nego zamjena postojećih sistema. Nadalje bitno je razumjeti da predmet nabavke nije sistem uzbude, da se radi o postojećem sistemu uzbude kao što je navedeno u citiranom zahtjevu tenderske dokumentacije: „postojećim sistemom uzbude Unitrol 6000".

Ovoj nabavci prethodile su druge iste ili slične nabavke iz kojih je vidljivo da su sistemi odvojeni. Način na koji je ugovom organ definisano Aneks 3 Obrazac za cijenu ponude ne opravdava činjenicu da se poslovi koji se mogu ugovoriti kao zasebni lotovi, objedinjuju u jednu nabavku čime se umanjuje konkurencija u postupku.

Navodeći da se radi o integrisanim sistemima i pozivajući se na web stranice/linkove koje analiziramo u nastavku....) /Žalitelj ukazuje na primjere A,B,C,D i E odvojenih nabavki/

Žalbenim navodom ugovorni organ potvrđuje da se poslovi „Sada treba izvršiti izmjenu konfiguracije regulatora uzbude da se realizuje razmjena željenih signala."

moгу izvršiti i ugovoriti odvojeno od nabavke sistema upravljanja i sistema turbinske regulacije. A uključivanjem u ovu nabavku, samo se umanjuje konkurencija u postupku, usložnjavaju uslovi za kvalifikaciju {traži se iskustvo i certifikati za Unitrol 6000 proizvođača ABB). U konačnici žalbeni navod se odnosi na činjenicu da sva tri sistema: 1. upravljanja, 2. turbinske regulacije i 3. uzbude Unitrol 6000 trebaju biti ugovoreni odvojeno a osporavanom odlukom samo se daju komentari za sistem uzbude. Nabavka sistema upravljanja i nabavka sistema turbinske regulacije također trebaju biti odvojene nabavke.

- U prilogima Aneks 2 - Obrazac za ponudu, Aneks 3 - Obrazac za cijenu ponude, nije ostavljen prostor za upisivanje ukupne cijene slovima. Ovakav propust može dovesti do situacije da u ponudi naknadno bude rukom upisana cijena slovima, onog ponuđača čija ponuda ne bude povoljna, kako bi se učinilo da njegova ponuda bude povoljnija u odnosu na druge ponuđače, jer u slučaju neslaganja iznosa upisanih broječno i slovima, prednost daje iznosu upisanom slovima, što dovodi u nepovoljan položaj ostale ponuđače i ostavlja mogućnost zloupotrebe u postupku javne nabavke. Potrebno je usaglasiti zahtjeve tenderske dokumentacije sa Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda i omogućiti upisivanje cijene slovima u Aneksima 2 i 3. Uputstvo u članu 5 definiše zahtjeve za Obrazac za cijenu ponude. U članu 24 definisani su prilozi uputstva gdje je navedeno i Obrazac za cijenu ponude (Aneks 3.). U uputstvu nije navedeno da ugovorni organ moraju koristiti identičan obrazac i da ne smiju primijeniti član 14 istog uputstva. U skladu sa naprijed navedenim potrebno je omogućiti u Obrascu za cijenu ponude, upis ukupne cijene ponude slovima.
- U tački 6.7 pod 1) tenderske dokumentacije navedeno je: „Ako ponuđač nije samostalno učestvovao u izvršenju ugovora za koje dostavlja potvrde, već kao član konzorcijuma, potrebno je da potvrde sadrže podatke o njegovom finansijskom udjelu u izvršenju ugovora i vrsti obavljenih poslova u okviru ugovora. Ukoliko izdata potvrda ne sadrži podatke o finansijskom udjelu ponuđača u izvršenju ugovora i vrsti obavljenih poslova u okviru ugovora, ponuđač uz ovakvu potvrdu treba da dostavi i izvod iz Konzorcijskih ugovora ili Izjavu na memorandumu ponuđača datu pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću, iz kojih su vidljivi podaci o njegovom finansijskom udjelu u izvršenju ugovora i vrsti obavljenih poslova u okviru ugovora." U odredbama Zakona o javnim nabavkama /(čl. 48 (2), (3) i (5), čl. 62)/kao niti odredbama Zakona o obligacionim odnosima ne postoji utemeljenje u tumačenju da se u slučaju grupe ponuđača referenca grupe dijeli na udjele i vrste poslova svake od članova. Apsurdnost takvog tumačenja postaje očigledan kada naprimjer izvođač za dio ugovora angažuje podugovarača, u tom slučaju i izvođač i podugovarač dobiju referencu, dok u slučaju da zajednički nastupaju samo jedan dobija potvrdu o dobrom izvršenju posla za isti urađeni posao. Da se zaključiti da je grupa ponuđača solidarno odgovorna, te da nerijetko nije moguće napraviti distinkciju niti provjeriti podatke o podjelama posla kada je upitanju grupa ponuđača. Stoga uvažavajući naprijed navedeno potrebno je izmijeniti tendersku dokumentaciju na način da se naprijed citirani zahtjev TD briše.
- U nacrtu ugovora priloženom u tenderskoj dokumentaciji u članu 12 navedeno je: "Član 12.- Prodavac je dužan nadoknaditi štetu, koja nastupi iz djelovanja ili

propuštanja Prodavca ili njegovih zaposlenika ili podugovarača u izvršavanju ovog Ugovora." Naprijed navedeni član ne definiše jasno pojam „štete”. Šteta ne može jednostrano definisana niti neograničena. Teret obaveze samo na jednoj ugovornoj strani čini ugovor ništavnim i neodrživim. Žalbom ukazujemo da šteta nije ograničena te ju je potrebno ograničiti u maksimalnom iznosu od vrijednosti ugovora. U obrazloženju odluke broj 02-6107-1/24 od 21.02.2024 ugovorni organ se poziva da nije u obavezi detaljno definisati pojam, međutim žalbom ukazujemo da šteta nije ograničena. Rješenje JN2-03-07-1-3165-7/22 od 01.12.2022. se ne odnosi na ograničavanje visine štete.

- Članom 10 nacrta ugovora traženo je da ponuđač u roku od 15 dana od dana potpisa ugovora dostavi Garanciju za uredno izvršenje ugovora, međutim nije jasno definisan rok važenja garancije koja se treba dostaviti. Žalbeni navod se ne odnosi na zahtjev ugovornog organa da ponuđač dostavi ili produži validnost garancije za dobro izvršenje posla u slučaju da dođe do pomjeranja rokova za realizaciju. Žalbeni navod se odnosi na činjenicu da nije moguće u trenutku potpisa izračunati a kojim rokom važenja je potrebno dostaviti garanciju za dobro izvršenje posla, koji je to datum, u danima od dana potpisa ugovora, a garancija se mora dostaviti u roku od 15 dana. Ukoliko ponuđač dostavi garanciju za dobro izvršenje posla sa rokom trajanja kraćim od roka kako je to zamislio ugovorni organ, ponuda može biti odbačena, garancija za ozbiljnost ponude protestovana a tenderski postupak poništen žalbom, obzirom da nije jasno sadržavao podatak do kad (u danima) treba važiti garancija za dobro izvršenje posla u trenutku kada se potpiše ugovor. Ugovorni organ svakako može dodatno u ugovoru naglasiti obavezu izvođača da u slučaju pomjeranja rokova za realizaciju, treba dostaviti produženje validnosti garancije za dobro izvršenje posla, ali u trenutku potpisa ugovora, obzirom da to utiče na izbor dobavljača i nastavak ugovaranja, taj podatak za tačan izračun od dana potpisa ugovora, mora biti jasan i nedvosmislen. Odlukom 02-6107-1/24 od 21.02.2024 žalbeni navod je ocijenjen kao osnovan.

Odlukom 02-6107-1/24 je dodata rečenica u član 9: „Visina garantnog depozita u formi bankarske garancije je 10 % (deset posto) od ukupne ugovorne cijene bez PDV-a iz člana 2. ovog Ugovora, sa rokom od 30 (trideset) dana duže od datuma izdavanja Zapisnika o uspješno završenom probnom pogonu, računajući od datuma Zapisnika posljednjeg agregata stavljenog u probni pogon, kojim se potvrđuje da su svi poslovi uspješno završeni u skladu sa ugovorom, a što iznosi 1000 (Hiljadu) dana od datuma izdavanja iste."

Međutim suština žalbenog navoda je da, u trenutku kada Dobavljač potpiše ugovor, hipotetički recimo da se to desi na dan 01.06.2024 godine. U tom trenutku Dobavljač iz sadržaja ugovora ne može utvrditi koliko vremenski treba važiti garancija za dobro izvršenje posla da bi je dostavio u roku od 15 dana od dana potpisa ugovora.

- U tački 1 na strani 3 tenderske dokumentacije traženo je: „Ponuđač koji nakon e-aukcije bude odabran kao najpovoljniji dužan je nakon dostavljanja Odluke o "izboru najpovoljnijeg ponuđača dostaviti novi Obrazac za cijenu ponude koji će da odražava smanjene cijene iz e-aukcije." Navedeni uslov tenderske dokumentacije protivan je odredbama i suštini Zakona o javnim nabavkama. /čl. 8 i 9. Pravilnika o e aukciji/.

Zakon o javnim nabavkama niti podzakonski akti ne propisuju obavezu ponuđača da nakon provedene e-aukcije dostave novi Obrazac za cijenu ponude. Ovim se ostavlja prostor za malverzacije u postupku nabavke jer se može desiti da ponuđač dostavi cijene unutar Obrasca za cijenu ponude koje nisu proporcionalno umanjene na svakoj stavci, nego je umanjenje vršio na nekoliko stavki. U tom slučaju ponuđač može za one pozicije za koje očekuje da neće doći do realizacije umanjiti cijenu, dok će veću cijenu (prvobitno upisanu) ostaviti za one pozicije za koje očekuje da će biti realizovana. Ovakvi primjeri posebno su zastupljeni u nabavkama radova gdje količine mogu odstupati od projektovane. Tenderskom dokumentacijom nije ukazano na naprijed navedeni uslov umanjenja svih pozicija za isti procenat. S druge strane ostavlja se prostor za odbacivanje ponude ponuđača koji je dostavio najnižu cijenu u toku e-aukcije samo iz formalnog razloga nedostavljanja novog Obrasca za cijenu ponude koji će da odražava smanjene cijene iz e-aukcije nakon Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača. Formalnost da se dostavi akt koji nije propisao Zakon niti podzakonski akti ostavlja prostor za odbacivanje ponude bez suštinskih propusta, što ne vodi ka ciljevima definisanim u članu 3 Zakona o javnim nabavkama. Odredba čl. 8 Pravilnika ne definiše da „Ponuđač koji nakon e-aukcije bude odabran kao najpovoljniji dužan je nakon dostavljanja Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača dostaviti novi Obrazac za cijenu ponude koji će da odražava smanjene cijene iz e-aukcije." Ne osporavamo činjenicu da se „svaka od pozicija umanjuje za isti procenat koliko iznosi konačno procentualno umanjenje ukupne cijene postignute nakon e-Aukcije" već činjenicu da se od ponuđača zahtijeva da nakon odluke o izboru dostavljaju neki dokument koji zakon niti pravilnici ne traže pa tako ostavlja prostor za formalni propust. Umanjenje cijene vrši ugovorni organ i na tako umanjene cijene nudi zaključenje ugovora najpovoljnijem ponuđaču u skladu sa članom 72. Zakona.

- U osporavanoj Odluci broj 02-6107-1/24 u tački 4. navedeno je: „Žaljitelju ELCOM d.o.o. Tuzla, zastupan po punomoćniku, Miroljubu Radomiroviću, advokatu iz Tuzle, se odbija naknada troškova žalbenog postupka." Predmetna žalba se ne odnosi na formalne nedostatke, već suštinske kojima s onemogućava konkurencija u postupku. U žalbi je se pozivamo na članove Zakona, Pravilnike, presude Suda, stavove Ureda za razmatranje žalbi, Mišljenja. Žalbeni navodi koje je ugovorni organ usvojio pozivaju se na zakonske propise, regulativu i praksu u javnim nabavkama. Dakle, ne radi se o formalnim propustima već suštinskim, kojim se ukazuje da tenderska dokumentacija nije sačinjena u skladu sa zakonskim propisima i podzakonskim aktima.
- Ugovorni organi moraju poštivati jednak tretman svih ponuđača u postupku te je nedopustivo da se pri donošenju rješenja izlazi iz okvira profesionalnosti i iznose komentari koji ne doprinose glavnoj raspravi niti služe u skladu sa 102 Zakona o javnim nabavkama u kojem se jasno naglašava iznošenje činjenica i dokaza a što se u osporavanim paragrafima ne iznosi. U skladu sa naprijed navedenim potrebno je usvojiti ovu žalbu i odobriti troškove za sastav i podnošenje žalbe na tendersku dokumentaciju u iznosu 240 KM kao i troškove za sastav i podnošenje ove žalbe na u iznosu 240 KM, ukupno 480,00 KM.

Prije nego što se upustio u meritorno odlučivanje, ovaj organ je pristupio provjeri formalnih pretpostavki za ulaganje žalbe, koje moraju biti ispunjene na strani žalitelja, kako bi se uopće pristupilo njenom rješavanju, a odnose se na uslovljene pretpostavke u skladu sa članom 227. Zakona o upravnom postupku, čl.109 i čl.111 Zakona o javnim nabavkama BiH i utvrdio da su ispunjeni uslovi za postupanje po istoj na način kako definišu odredbe pozvanih članova.

Nakon što su prednje pretpostavke preispitane, ovaj organ je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, odlučio kao u dispozitivu odluke.

Polazeći od navoda žalitelja koji ističe da... su Tenderskom dokumentacijom tačkom 6.6 Tehnička i profesionalna sposobnost traženi ugovori koji su isključivo iste prirode kao predmet nabavke. Pod tačkom 1.1. tražena je Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema elektrane, međutim postavlja se pitanje zbog čega ne bi bili prihvatljivi ugovori koji se odnose Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema u Industrijskim postrojenjima. Sistem upravljanja je sistem automatizacije koji se koristi da prikuplja informacije pomoću senzora i instrumentacije koji su locirani na udaljenim lokacijama kako bi se ti podaci prenijeli i prikazali na centralnoj lokaciji koja služi ili za upravljanje ili za svrhe nadzora. Zahtjev tačke 6.6 pod 1) odnosi se na iste ugovore kao što je ova predmetna nabavka pri čemu nisu definisani slični ugovori. Nadalje zahtjev tačke 1.1 se odnosi samo na Zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju i puštanje u rad SCADA sistema elektrane međutim nije prihvatljiva isporuka izgrada novog SCADA sistema elektrane iako s tehničkog aspekta i izgrada novog SCADA sistema elektrane je jednako kompleksan projekat. Neosnovano se ograničava zahtjev samo na hidroagregate, a pod tačkom 1.1 vidljivo je da to ne moraju biti samo hidroelektrane, već elektrane, pa tako se iskustvo može tražiti i za termoagregate. S druge strane pod tačkom 1.2 nisu prihvatljive reference koje se odnose na Zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju sistema upravljanja hidroagregata, iako je to s tehničkog aspekta jednako kompleksan projekat. Neosnovano se ograničava zahtjev samo na hidroagregate, a pod tačkom 1.1 vidljivo je da to ne moraju biti samo hidroelektrane, već elektrane, pa tako se iskustvo može tražiti i za termoagregate. S druge strane pod tačkom 1.3 nisu prihvatljive reference koje se odnose na Zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju sistema turbinske regulacije, iako je to s tehničkog aspekta jednako kompleksan projekat....ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi:

„Iz navedenog prijedloga žalitelja vidljivo je da je za žalitelja sporno što ugovorni organ ne prihvata kao reference uspješno iskustvo na realizaciji SCADA sistema nekog industrijskog ili elektroenergetskog postrojenja. Sličnost ugovora se ogleda u tome da ponuđač mora poznavati proces proizvodnje električne energije tj. elektrane. Ne smije se dopustiti nestručnoj osobi koja ne poznaje proces proizvodnje električne energije da radi poslove nadzora i upravljanja elektrane. Svaka pogreška u SCADA sistemu, sistemu upravljanja agregata i

sistemu turbinske regulacije, ugrožava ljudske živote i rizikuje kvar primarne opreme što može uzrokovati višemilionske štete. Zbog veličine HE Jablanica i pripadajuće joj akumulacije, šteta ne bi bila samo lokalnog karaktera nego bi se proširila na cijeli jadranski sliv. Da pojasnimo, možda bi bilo ograničavajuće da se traženi kvalifikacioni uslov zamjene ili rekonstrukcije ili nadogradnje i puštanja u rad SCADA sistema odnosio samo na hidroelektrane ili derivacione hidroelektrane ili hidroelektrane sa agregatima sa frencis turbinama i sl., iako i to nosi svoje specifičnosti u iskustvu. Cilj sličnog ugovora i jeste ista priroda posla, a ne identičan ugovor. Nezamislivo je da neko sa iskustvom u izradi SCADA sistema u mesnoj industriji vrši izradu SCADA sistema hidroelektrane. Izvođač radova mora znati tehnološki proces proizvodnje električne energije u hidroelektrani da bi mogao realizovati predmetnu nabavku. Žalitelj navodi primjer nabavke „Uvezivanje 35 kV postrojenja u SCADA sistem protokolom IEC 61850“, koji uopšte nije relevantan, jer se radi o nadzoru udaljenog postrojenja a ne proizvodnih agregata unutar hidroelektrane. C i D) Nadalje za Žalioca je sporno što Ugovorni organ ne prihvata kao referenca uspješno iskustvo na realizaciji posla isporuke, ugradnje i puštanja u rad ormara upravljanja nekog drugog agregata osim hidroagregata. Kada se radi o izradi ormara upravljanja i turbinske regulacije hidroagregata, opravdano je tražiti da se ti poslovi povjere nekome sa iskustvom na upravljanju i turbinskoj regulaciji hidroagregata, a ne agregata nekog drugog tipa, jer u drugim vrstama elektrana primarna oprema (turbine, generatori, i pomoćni pogoni) kojom se upravlja nije ista, kao ni logika upravljanja i regulacije. Žalitelj navodi da je sistem upravljanja na hidroelektrani i termoelektrani isti, žalitelj je već radio na hidroelektrani i termoelektrani i sasvim mu je jasno da su to dvije različite tehnologije za sistem upravljanja i turbinske regulacije. Dokaz za to i različiti standardi koji propisuju način rada sistema upravljanja hidroelektranom i termoelektranom. /Dokazi../

Proizvodi (oprema) koji se koriste u različitim postrojenjima mogu biti jednaki ali da bi ta oprema ispravno radili tj. zadovoljila tehnološki proces, mora se konfigurisati i parametrisati u tu namjenu i to mora izvršiti neko ko poznaje hidroelektrane. S toga je tenderski zahtjev u potpunosti opravdan. Na osnovu navedenog nije tačno da je tenderom traženo uspješno iskustvo na realizaciji identičnih ugovora, nego je traženo uspješno iskustvo na realizaciji sličnih ugovora, iste prirode posla, tj. slični predmetnoj nabavci, što je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.“

U Odgovoru na izjašnjenje ugovorog organa, broj: 75-02/24 od 19.03.2024. godine, žalitelj navodi između ostalog slijedeće:

„A) Ugovorni organ podrazumjeva da je riječ "zamjena" jednaka "isporuci novog", ali to nije navedeno u tenderskoj dokumentaciji. Potrebno je jasno definisati u tenderskom zahtjevu da je prihvatljiv ugovor koji se odnosi i na "isporuku novog". Naime, pojam zamjena podrazumijeva da je prethodno na istom postrojenju bila oprema koju je bilo potrebno zamijeniti, dok ako se radi o izgradnji nove hidroelektrane ili novog postrojenja u tom slučaju nema "zamjene", tome nije prethodilo nešto što se mijenja stoga ostaje formalin prostor za odbacivanje ponuda ponuđača koji dostave reference koje se odnose na "isporuku ili izgradnju novog postrojenja. "Zamjena" podrazumijeva "isporuku ili izgradnju novog", ali "isporuka i izgradnja novog" ne podrazumijeva "zamjenu". Obzirom da ugovorni organ u izjašnjenju

iznosi da su prihvatljivi ugovori koji se odnose na "isporuku ili izgradnju novog" postrojenja, potrebno je isto jasno naglasiti u tenderskom zahtjevu.

B) Ugovorni organ potvrđuje da smo kao izvođač učestvovali na projektima i u hidroelektranama i u termoelektranama navodeći "Žalitelj je već radio na hidroelektranama i termoelektrani i sasvim mu je jasno da su to dvije različite tehnologije za sistem upravljanj i turbinske regulacije" što potvrđuje da posjedujemo tehnička znanja za realizaciju projekata i u termo i u hidroelektranama. Navedeno i ranije naglašene bojazni ugovornog organa potvrđuju istinitost navoda žalbe: "Logika izrade algoritama sistema upravljanja hidroelektrane jednaka je i u mesnoj industriji i u hidroelektranama i u svakoj drugoj industriji, samo je tehnologija, na koji način proces teče, čiji se sistemi integrišu u sistem, drugačija. Tehnologiju određuje projektni zadatak. Obrazloženje koje se daje odlukom samo ukazuje na bojazan da ponuđač neće izvršiti ugovor koji mu bude dodijeljen, ali se od toga štiti pogrešnim instrumentima - kvalifikacijom. Kvalifikacija ne povrđuje ni da će onaj ponuđač koji je realizovao identičan ugovor, sada kada ugovori ovaj predmet nabavke, ugovor uspješno realizovati. Instrumenti osiguranja i zaštite od neuspješne realizacije ugovora su bankovne garancije za dobro izvršenje posla, ugovorne odredbe o kaznama, načinu kontrole i izvkeštavanja, odredbe Zakona o obllgaclonim odnosima i slično, stoga obrazloženje dato u odluci ne može biti razlog za definisanje kvalifikacijskih uslova na način kako je to učinjeno."

Kao primjer naveli smo ugovor na kojem je vršeno "Uvezivanje 35 kV postrojenja u SCADA sistem protokolom IEC 61850", u kojem u zahtjevu za kvalifikaciju ponuđača nije traženo izričito iskustvo na projektima u hidroelektanama a iz Obrasca za cijenu ponude - robe (stranica 27 tendera) istog predmeta nabavke vidljivo je da su radovi izvođeni na sistemu upravljanja koji upravlja i proizvodnim agregatima unutar hidroelektrane tj. sa postojećim SCADA sistemom tj. u postojeći sistem nadzor i upravljanja elektrane (naglašeno na više mjesta u obrascu). U odnosu na navedeno ugovorni organ ne daje poentirano i jasno obrazloženje. Ugovorni organ navodi da se u tom ugovoru radi o "nadzoru udaljenog postrojenja a ne proizvodnih agregata unu tar HE" ali propušta utvrditi da se i u tom ugovoru radi na istom, postojećem sistemu upravljanja, dakle na istom računam i sa istim algoritmima.

C) Nadalje nazivi firme "Hydro" ne govore ništa osim da je firma opredjeljena za Hidro industriju. Komentar u vezi sa tim dali smo detaljno u žalbenom navodu 1 pod c). U odnosu na navedeno ugovorni organ nije dao utemeljeno, jasno i dokazivo obrazloženje. Te firme koje ugovorni organ navodi zasigurno nisu ni preuzelte tendersku dokumentaciju za ovaj postupak.

D) U obrazloženju odluke broj 02-6107-1/24 od 21.02.2024 kao niti u Izjašnjenju 02-7805-1/24 od 07.03.2024 u vezi sa žalbom na Odluku 02-6107-1/24 ugovorni organ nije dao odgovor u odnosu na navedeno. Nije jasno zbog čega nisu prihvatljivi ugovori na Zamjeni ili rekonstrukciji ili nadogradnji sistema upravljanja hidroagregata i turbinske regulacije.

Uvažavajući sve naprijed navedeno, potrebno je izmjeniti tenderski zahtjev na način da realizacija „sličnog ugovora" podrazumjeva:

1.1. Isporuku ili zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju i puštanje u rad SCADA sistema elektrane ili industrijskih postrojenja ili elektroenergetskih postrojenja,

1.2. Isporuku ili zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju i puštanje u rad ormara upravljanja agregatima u elektranama i

1.3. Isporuku ili zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju i puštanje u rad ormara turbinske regulacije u elektranama.“

Daljnijim uvidom u spis evidentno je slijedeće:

Tačkom 4. Tenderskog dokumenta, Predmet nabavke, propisano je slijedeće:

4.1. „Predmet nabavke je: Nabavka i rekonstrukcija upravljanja i elektronskog dijela turbinskog regulatora na agregatima u pogonu HE Jablanica Podružnice Hidroelektrane na Neretvi“

Tačkom 6. Tenderskog dokumenta, Kvalifikacija, propisano je između ostalog slijedeće:

6.6. Što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti, ponuđači trebaju ispuniti slijedeće minimalne uslove:

1. Uspješno iskustvo ponuđača u realizaciji najmanje jednog (1) ugovora čiji je karakter i kompleksnost sličan predmetu nabavke, u posljednjih tri (3) godine (računajući od dana objave obavještenja o nabavci) ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je ponuđač registrovan, odnosno počeo sa radom prije manje od tri godine.

Pod pojmom "karakter i kompleksnost sličan predmetu nabavke" podrazumijeva se uspješna realizacija jednog ili više ugovora koji obuhvataju:

1.1. Zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju i puštanje u rad SCADA sistema elektrane i

1.2. Isporuku, ugradnju i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata i

1.3. Isporuku, ugradnju i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata,

Iznos jednog ili zbira više ugovora koji obuhvataju sve navedene poslove (stavke 1., 2. i 3.) ne smije biti manji od 450.000,00 KM bez PDV-a. Ukoliko se dostavi više ugovora kojima se potvrđuje uspješno iskustvo na realizaciji navedenih poslova (stavke 1., 2. i 3.), onda zbir ugovora za svaki navedeni posao od stavki 1., 2. i 3. ne smije biti manji od 150.000,00 KM.

Sve prednje izneseno upućuje da ugovorni organ nije iznio dovoljno uvjerljive razloge ,u odnosu na predmetno, relevantno pitanje koje se raspravlja, niti je utvrđeno sve što je neophodno,tako da se ne može niti potvrditi da je sadržaj kojeg je predložio nesmetano i održiv.Radi se o zahtjevnim, složenim informacijama koje uključuju i tehničko znanje ,u odnosu na što je nedovoljan i načelan je osvrt ugovornog organa ,primjerice tipa da ...sličnost ugovora se ogleda u tome da ponuđač mora poznavati proces proizvodnje električne energije tj.elektrane .Ne smije se dopustiti nestručnoj osobi ne poznaje proces proizvodnje električne energije da radi posao nadzora i upravljanjem elektrane“....a što se nikako ne može dovesti u pitanje i što ne može biti sporno s obzirom da su to jasne odredice od kojih se ne može odstupiti.Međutim,propušteno je detaljnije i poentiranije raspraviti iznesenu argumentaciju

žalitelja u smislu prijedloga fleksibilnijeg pristupa kod kvalifikacije sličnih poslova pri postavci dosadašnjeg iskustva a koji ističe neslaganje sa „uskim i ograničenim zatvaranjem uslova za tehničku i profesionalnu sposobnost „ a što je trebalo jasno i striktno valjanom argumentacijom i uvjerljivim razlozima u suprotno dovesti u pitanje.

Žalitelj ističe neslaganje u smislu obilježja sličnosti predmeta nabavke koje je ugovorni organ naveo u sadržaju tč.6.6. Tenderskog dokumenta , te iznošenja argumentacije s tim u svezi . U tom smislu, žalitelj kod tč.1.1. upućuje dvojbu zbog čega ne bi bio prihvatljiv i „sistem u industrijskim postrojenjima“;potom,zbog čega ne bi bili prihvatljivi poslovi „...izrade novog SCADA sistema elektrane ...kao jednako kompleksan projekat,,kod tč.1.2. zbog čega se zahtjev ograničava samo na hidroagregate te istodobno,zašto nisu prihvatljive reference koje se odnose na ...“zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju sistema upravljanja hidroagregata “...kao jednako kompleksan projekat ;te kod tč.1.3.zbog čega ne bi bile prihvatljive reference koje se odnose na ...“zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju sistema turbinske regulacije“kao jednako kompleksan projekt...i sl.

Sve su to otvorena pitanja koja nisu raspravljena u dovoljnoj mjeri,niti je u odnosu na ista , ugovorni organ ponudio jasan i uvjerljiv odgovor, naročito uzevši da se nije uspio odrediti, niti zasnovati u suprotno,u čemu se sastoje specifičnosti koje priječe da se nesmetano uključe u dosadašnje iskustvo i prijedlozi koje iznosi žalitelj...

Naprotiv, ugovorni organ naknadno , kroz izjašnjenje i Odluku br: 02-6107-1/24 od 21.02.2024. godine upućuje da „...riječ zamjena u kvalifikacionom uslovu, podrazumijeva izradu novog sistema, te bi za ugovorni organ bila prihvatljiva referenca izrade novog sistema“... ,a što ne predstavlja ispravan pristup pripremi sadržaja informacija dokumenata postupka, već dodatno stvara zabunu,ukoliko sve potrebne informacije nisu eksplicitno navedene kroz sadržaj Tenderskog dokumenta ,a koje se naknadno fleksibilnije tumače.

U posljedici, takav stav ugovornog organa zapravo upućuje na osnovanost navoda žalitelja u tom smislu, kako je prednje pomenuto, s obzirom na istaknute razloge žalitelja da se zamjena treba proširiti „izradom novog“...

Nadalje,Ugovorni organ, između ostalog navodi da upravljanje na hidroelektrani i termoelektrani ... su dvije različite tehnologije za sistem upravljanja i turbinske regulacije. Dokaz za to i različiti standardi koji propisuju način rada sistema upravljanja hidroelektranom i termoelektranom“...u odnosu na što žalitelj potvrđuje da je radio na oba sistema, ali da je pri tome „...logika izrade algoritama sistema upravljanja hidroelektrane jednaka i u mesnoj industriji i u hidroelektranama i u svakoj drugoj industriji, samo je tehnologija, na koji način proces teče, čiji se sistemi integrišu u sistem, drugačija. Tehnologiju određuje projektni zadatak.“...

Međutim,prednje navedeno pravnorelevantno pitanje očito nije raspravljeno u dovoljnoj mjeri ,niti su okolnosti s tim u svezi upotpunosti razjašnjene,a što prethodi pravilnom zaključivanju o pitanju koje se treba raspraviti.

Pri iznošenju argumentacije s tim u svezi nije istaknuto na bazi kojih raspoloživih dokaznih sredstava je zasnovana tvrdnja istaknuta primjerice u smislu, da izvršeni projekti na hidroelektrani i termoelektrani upućuju na „različite tehnologije za sistem upravljanja i turbinske regulacije“ ;bez da su bliže izloženi razlozi kojim se obrazlaže iznesena tvrdnja , niti je bliže upućeno šta obuhvataju obilježja različitih tehnologija koje pominje ugovorni organ ;te u kojem smislu i na koji način se tehnologije i sistemi upravljanja i turbinske regulacije

dovode u svezu, a što je sve relevantno i odlučno pri krajnjem zaključivanju/žalitelj pri tom ističe -da je sistem upravljanja sistem automatizacije koji se koristi da prikuplja informacije pomoću senzora i instrumentacije.....a da tehnologiju određuje projektni zadatak/.

Navedeno ukazuje da se predmetna stručna tematika trebala detaljnije raspraviti,te detaljnim pojašnjenjima u odnosu na tehničke pojmove i adekvatnom argumentacijom izložiti sve što je neophodno da se omogući nesmetano izvođenje zaključivanja.

Prednje pomenuto je samo jedan od segmenata i elemenata koje je neophodno raspraviti i razmotriti da bi se izvelo nesmetano zaključivanje u odnosu na niz aspekata koje žalitelj ističe predmetnim žalbenim razlozima,u odnosu na sadržaj tč.6.6.1 Tenderskog dokumenta koju spori.

Kako je proces dokazivanje u suprotno izuzetno složen, a u konkretnom slučaju se radi o pitanjima za koja su potrebna stručna tehnička znanja,a što čini nužnim detaljno i podrobno raspravljanje sa cjelovitim i neposrednim pristupom i detaljnim pojašnjenjima,kako to nalažu pravila postupka,to je navedeni osvrt ugovornog organa ocijenjen nedovoljnim i načelnim , a što utiče na procjenu da /li/ bi se sadržaj s tim u svezi nesmetano održao posebno pri okolnostima zahtjevnih tehničkih segmenata .

Nadalje, iznošenje argumentacije u suprotno od strane ugovornog organa,u smislu neodređenog pozivanja na standarde/načelnim upućivanjem na web stranice/ ne znači ništa ukoliko se neće analizirati i predložiti rezultati pozivanja i ocjene, sa detaljnim obrazloženjem,sve da bi se ostvarila svrha pozivanja na predmetne standarde i kako bi bilo jasno šta navedeni sadržaj predstavlja u odnosu na sadržaj koji se raspravlja,kako se i zbog čega se dovodi u svezu, te šta se konkretno s tim u svezi zaključuje. Apsolutno je nedovoljno načelno pozivanje na linkove, bez dovođenja u svezu i svih drugih relevantnih okolnosti koje utiču i odlučne su da se izvede kvalitetno zaključivanje, te bez prikazivanja rezultata analiziranja i ocjene tako da se nesmetano i uvjerljivo izvedu ali i prihvate izneseni zaključci.

Žalitelj pri tome pojašnjava da „... naprimjer standard ISO 14661:2000 na koji se poziva ugovorni organ je povučen iz upotrebe i ne koristi se, dokaz: ispis web stranice <https://www.iso.org/standard/25153.html>

Navedeno ukazuje da je neophodno voditi računa kod korištenja dokaznih sredstava , tako da se prethodno provjeri sve što je neophodno da bi se utvrdilo postoje li preduslovi da se sredstvo na koje se upućuje, nesmetano i koristi kao sredstvo dokazivanja u procesu dokazivanja , ali i da se ispuni i zahtjev da se izvrši adekvatna analiza i ocjena dokaza na kojeg se upućuje,kako bi se nesmetano i dokazalo postojanje ili nepostojanje određenih činjenica.

Prema tome,sagledavši sve prednje izneseno, evidentno je da je u konkretnom slučaju trebalo podrobno raspraviti i analizirati tehnička pitanja za koje treba stručno znanje ali i poentiraniji i detaljniji osvrt , uz cjelovitu ocjenu i pojašnjenje ,a što je očito propušteno ,tako da argumentacija ugovornog organa u suprotno nije dovoljna niti ostvaruje svrhu u mjeri, da bi se sadržaj koji se spori nesmetano cijenio održivim.

U tom smislu, kako nije stvoreno potpuno uvjerenje da je ispravan i upotpunosti adekvatan prijedlog poimanja „karaktera i kompleksnosti sličnog predmetu nabavke“,niti su s tim u svezi

upotpunosti ispoštovana pravila postupka, to je usvojen navod žalitelja iz svih prednje iznesenih razloga.

Polazeći od navoda žalitelja koji ističe da.. rečenica u tč. 6.6. 1) TD „Ukoliko se dostavi više ugovora kojima se potvrđuje uspješno iskustvo na realizaciji navedenih poslova (stavke 1., 2. i 3.), onda zbir ugovora za svaki navedeni posao od stavki 1., 2. i 3. ne smije biti manji od 150.000,00 KM", obzirom da je navedeno „zbir" ugovora a ne „vrijednost" ugovora, ukazuje da u slučaju da se dostavlja više ugovora onda je prihvatljiv ukupan zbir tih ugovora u iznosu 150.000,00 KM... S druge strane u prethodnoj rečenici je navedeno „zbir više ugovora koji obuhvataju sve navedene poslove (stavke 1., 2. i 3.) ne smije biti manji od 450.000,00 KM bez PDV-a", pa tako ako je jedan ugovor obuhvatao sve poslove onda taj jedan ugovor ne smije biti manji od 450.000,00 KM bez PDV-a. Tenderski zahtjev postavljen na ovaj način ne osigurava pravičnu i jednaku konkurenciju u postupku, jer je ponuđač koji ima tri realizovana ugovora za svaki posao odvojeno kvalificiran ako je zbir tih ugovora ne manji od 150.000,00 KM, s druge strane ako ponuđač ima jedan ugovor koji je obuhvatao sva tri posla onda vrijednost tog ugovora mora biti veća od 450.000,00 KM. U tekstu tenderskog zahtjeva navedeno je da „zbir ugovora ne smije biti manji od 150.000,00 KM" što govori da je prihvatljiv zbir ugovora u iznosu 150.000,00 KM a ne da svaki ugovor treba iznositi minimalno 150.000,00 KM kako obrazlaže odluka...te od navoda žalitelja koji ističe da... Zakon o javnim nabavkama ne poznaje podjelu vrijednosti ugovora kako je definisano tč.6.6.TD. Ne postoji ograničenje ako ponuđač iskustvo dokazuje sa više ugovora da vrijednost svakog pojedinačnog ugovora treba biti neki minimalni iznos. Postavljeni zahtjev je nepravedan, jer ponuđač koji ima realizovan jedan ugovor koji je uključivao sva tri posla: - Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema elektrane - Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata -Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata, u ukupnoj vrijednosti ugovora 450.000,00 KM ne mora dokazivati koliku vrijednosti posla unutar tog ugovora su nosili poslovi koji se odnose na te tri stavke: -Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema elektrane -Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata -Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata, S druge strane ponuđač koji dostavlja više ugovora, za svaki posao odvojeno mora dokazati da vrijednost poslova -Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema elektrane, -Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata; - Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata Ispunjava postavljeni uslov minimalne vrijednosti za svaki navedeni posao. U skladu sa naprijed navedenim, potrebno je izmijeniti tenderski zahtjev na način da isti glasi: „Iznos jednog ili zbira više ugovora ne smije biti manji od 450.000,00 KM bez PDV-a. Jednirn ugovorom ne moraju biti obuhvaćeni svi poslovi, već ponuđač može iskustvo dokazati sa više pojedinačnih ugovora koji su obuhvatali stavke 1,2 ili 3. ...ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi:

„Žalitelj nije shvatio predmetni tenderski zahtjev iz tč. 6.6..

Ponuđači mogu dostaviti jednu potvrdu o uspješno realizovanom ugovoru minimalnog iznosa 450.000,00 KM koji obuhvata sve tri vrste posla:

1. Zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju i puštanje u rad SCADA sistema elektrane i
2. Isporuku, ugradnju i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata i
3. Isporuku, ugradnju i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata

ili mogu dostaviti više ugovora, pri čemu iznos zbira ugovora kojima se potvrđuje iskustvo na jednoj od tri vrste posla:

1. Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema elektrane ili
2. Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata ili
3. Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata

iznosi minimalno 150.000,00 KM. Da dodatno pojasnimo: Ukoliko će ponuđači dostavljati više ugovora, tim ugovorima moraju potvrditi uspješno iskustvo na realizaciji poslova po svim stavkama 1., 2. i 3. Zbir ugovora kojima se potvrđuje uspješno iskustvo za stavku 1. Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema elektrane mora iznositi minimalno 150.000,00 KM., zbir ugovora kojima se potvrđuje uspješno iskustvo za stavku 2. Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata mora iznositi minimalno 150.000,00 KM i zbir ugovora kojima se potvrđuje uspješno iskustvo za stavku 3. Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata mora iznositi minimalno 150.000,00 KM.

Iz navedenog se vidi da nema kontradiktornosti i povrede Zakona o javnim nabavkama, jer će ponuđači sa dostavom jednog kao i oni sa dostavom više ugovora osigurati dokaz o uspješnom iskustvu na realizaciji ugovora sa minimalnim iznosom od 450.000,00 KM.“

Žalitelj je u ovom slučaju (navod 3) shvatio tenderski zahtjev, ali je kontradiktoran u odnosu na žalbeni navod 2. Zbog kompleksnosti poslova predmetne nabavke, integracije svih sistema koji su pomenuti u tehničkoj specifikaciji, rizika od pogreške ili nejednovremene realizacije kompletne predmetne nabavke po agregatu, opravdanje zahtjev za uspješno iskustvo na realizaciji svih navedenih poslova koji su slični predmetu nabavke i po iznosu srazmjerni predmetu nabavke. Ukoliko ponuđači referencu dokažu jednim ugovorom sa minimalnim iznosom 450.000,00 KM, Ugovorni organ ne traži da se navede koliki se iznos novca odnosio na pojedinačne stavke ugovora jer smatra da takav ugovor predstavlja isporuku integrisanog SCADA sistema, sistema upravljanja i sistema turbinske regulacije po sistemu ključ u ruke, što je najpouzdaniji oblik kvalifikacije. Žalitelj navodi da se za tenderom traži uspješno iskustvo na realizaciji posla koje se odnosi na sistem uzbude, što nije istina. U tenderskoj dokumentaciji se nigdje ne spominje iskustvo na poslovima koji se odnose na uzbudu.“

U Odgovoru na izjašnjenje ugovorog organa, broj: 75-02/24 od 19.03.2024. godine, žalitelj navodi između ostalog slijedeće:

„Nismo mi pogrešno razumjeli tenderski zahtjev, već je tenderski zahtjev pogrešno napisan... Obzirom da je navedeno „zbir“ ugovora a ne „zbir vrijednosti pojedinačnih“ ugovora, ukazuje da u slučaju da se dostavlja više ugovora onda je prihvatljiv ukupan zbir tih ugovora u iznosu

150.000,00 KM.. Ugovorni organ tumači zahtjev kao da je navedeno da zbir vrijednosti ugovora kojima se dokazuje pojedinačna stavka mora iznositi minimalno 150.000 KM za svaku stavku. Međutim to nije navedeno u tenderskom zahtjevu, i shodno navedenom potrebno je izmijeniti tendersku dokumentaciju na način da su uslovi za kvalifikaciju jasni i nedvosmisleni.

...Ugovorni organ navodi da smo jasno razumjeli tenderski zahtjev, ali činjenica je da smo ukazali na moguća dvojaka tumačenja tenderskog zahtjeva jer je nejasno napisan. Nismo kontradiktorni, već je tenderski zahtjev nejasan i neprecizan, i može se različito tumačiti a što je u suprotnosti sa članom 48 stav 7 Zakona o javnim nabavkama. Žalbenim navodom smo ukazali na nejednak tretman ponuđača koji dostavljaju jednu referencu i onih koji dostavljaju više referenci. Ugovorni organ u izjašnjenju navodi: „Ukoliko ponuđači referencu dokažu jednim ugovorom sa minimalnim iznosom 450.000,00 KM, Ugovorni organ ne traži da se navede koliki se iznos novca odnosio na pojedinačne stavke ugovora jer smatra da takav ugovor predstavlja isporuku integrisanog SCADA sistema, sistema upravljanja i sistema turbinske regulacije po sistemu ključ u ruke, što je najpouzdaniji oblik kvalifikacije."

Navedeno je pogrešno iz više aspekata

1. Ugovor koji je uključivao poslove

-Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema elektrane

-Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata

-Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata Ne znači da je izvršen po principu „ključ u ruke".

Ključ u ruke, klauzula u ugovoru o gradnji kojom se izvođač obvezuje Izvršiti skupno sve radove potrebne za Izgradnju i uporabu cjelovitog objekta a navedene aktivnosti

-Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema elektrane

-Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata

-Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata

Ne čine cjelovito postrojenje/objekat/hidroelektranu.

2. Zakon o javnim nabavkama ne ukazuje da je „ključ u ruke najpouzdaniji oblik kvalifikacije".

3. Zakon o javnim nabavkama u članu 3 definiše osnovne principe i potencira jednak tretman ponuđača i obezbjeđenje uporedivosti ponuda, u konkretnom slučaju a što smo ukazali u žalbi... Pri čemu uopšte ne postoje dokazi, procijenjena vrijednost ta tri posla da bi se moglo utvrditi da li je vrijednost podjele na po 150.000,00 KM adekvatna. Nije jasno zbog čega se ta procjena vrijednosti poslova primjenjuje samo na odvojene ugovore a ne i na ukupan ugovor."

Daljnijim uvidom u spis evidentno je slijedeće:

Tačkom 6. Tenderskog dokumenta, Kvalifikacija, propisano je između ostalog slijedeće:

6.6. Što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti, ponuđači trebaju ispuniti slijedeće minimalne uslove:

1. Uspješno iskustvo ponuđača u realizaciji najmanje jednog (1) ugovora čiji je karakter i kompleksnost sličan predmetu nabavke, u posljednjih tri (3) godine (računajući od dana objave obavještenja o nabavci) ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je ponuđač registrovan, odnosno počeo sa radom prije manje od tri godine.

Pod pojmom "karakter i kompleksnost sličan predmetu nabavke" podrazumijeva se uspješna realizacija jednog ili više ugovora koji obuhvataju:

1.1. Zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju i puštanje u rad SCADA sistema elektrane i

1.2. Isporuku, ugradnju i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata i

1.3. Isporuku, ugradnju i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata,

Iznos jednog ili zbira više ugovora koji obuhvataju sve navedene poslove (stavke 1., 2. i 3.) ne smije biti manji od 450.000,00 KM bez PDV-a. Ukoliko se dostavi više ugovora kojima se potvrđuje uspješno iskustvo na realizaciji navedenih poslova (stavke 1., 2. i 3.), onda zbir ugovora za svaki navedeni posao od stavki 1. 2. i 3. ne smije biti manji od 150.000,00 KM.

6.7. Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača će se izvršiti na osnovu sljedećih izjava i dokumenata koje dostave ponuđači:

1. Kao dokaz Ponuđač je dužan dostaviti referenc listu uz minimalno jednu potvrdu Naručioca o uspješno realizovanom ugovoru.

Potvrde druge ugovorne strane trebaju da sadrže sljedeće podatke:

- Naziv i sjedište ugovornih strana ili privrednih subjekata;
- Predmet ugovora;
- Vrijednost ugovora;
- Vrijeme i mjesto izvršenja ugovora;
- Navode o uredno izvršenim ugovorima.

Izuzetno, u slučaju da se takva potvrda iz objektivnih razloga ne može dobiti od ugovorne strane koja nije ugovorni organ, vrijedi izjava privrednog subjekta (ponuđača) o uredno izvršenim ugovorima, uz predočavanje dokaza o učinjenim pokušajima da se takve potvrde osiguraju.“

U odnosu na žalbene razloge koje žalitelj ističe na prednje navedeni način, potrebno je naglasiti da prilikom pripreme navedenog sadržaja, isti nije dovoljno preciziran, u mjeri da bi se nesmetano primjenio bez dvojbi i inicirao različita tumačenja, a što nije smisao pripreme sadržaja informacija dokumenata postupka. Predmetnim sadržajem tč.6.6. je između ostalog navedeno da ... Ukoliko se dostavi više ugovora kojima se potvrđuje uspješno iskustvo na realizaciji navedenih poslova (stavke 1., 2. i 3.), onda zbir ugovora za svaki navedeni posao od stavki 1., 2. i 3. ne smije biti manji od 150.000,00 KM...a u odnosu na što ugovorni organ predmetnom Odlukom br:02-6107-1/24 od 21.02.2024 između ostalog navodi da ...ukoliko će ponuđači dostavljati više ugovora, tim ugovorima moraju potvrditi uspješno iskustvo na realizaciji poslova po svim stavkama 1,2,i 3. Zbir ugovora kojima se potvrđuje uspješno iskustvo za stavku 1. Zamjena ili rekonstrukcija ili nadogradnja i puštanje u rad SCADA sistema elektrane mora iznositi minimalno 150.000,00 KM, zbir ugovora kojima se potvrđuje uspješno iskustvo za stavku 2. Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara

upravljanja hidroagregata mora iznositi minimalno 150.000,00 KM i zbir ugovora kojima se potvrđuje uspješno iskustvo za stavku 3. Isporuka, ugradnja i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata mora iznositi minimalno 150.000,00 KM...

U tom smislu, na način kako to ugovorni organ post festum pojašnjava je trebalo i navesti sadržajem dokumenata postupka, tako da se izbjegne dvojba žalitelja koju on i ističe u navedenom smislu ističući da „...u tekstu tenderskog zahtjeva navedeno je da „zbir ugovora ne smije biti manji od 150.000,00 KM" što govori da je prihvatljiv zbir ugovora u iznosu 150.000,00 KM a ne da svaki ugovor treba iznositi minimalno 150.000,00 KM kako obrazlaže odluka“...a što se uvidom u predmetni sadržaj kojeg žalitelj spori i potvrđuje.(„...Ukoliko se dostavi više ugovora kojima se potvrđuje uspješno iskustvo na realizaciji navedenih poslova (stavke 1., 2. i 3.), onda zbir ugovora za svaki navedeni posao od stavki 1., 2. i 3. ne smije biti manji od 150.000,00 KM“...)

Očito je da predmetni sadržaj nije dovoljno precizno naveden i da ga je trebalo pripremiti na način tako da ne dovodi do dvojbe pri realizaciji predmetne nabavke. Evidentno je dakle da je postavljen zahtjev tako da se jednom riječu „zbir“ može mijenjati kontekst i dvojako tumačiti. Ugovorni organ predmetnom Odlukom br:02-6107-1/24 od 21.02.2024. godine pojašnjava da se radi o uspješnom iskustvu za navedene stavke „minimalno od „a što se shodno tvrdnji žalitelja da to tako nije izričito navedeno ne može prihvatiti kao uvjerljiva argumentacija ugovornog organa jer to na način kako to ugovorni organ pokušava post festum istumačiti, nije navedeno.

Osim navedenog, žalitelj ističe da nije ujednačen pristup pri dostavljanju jedne u odnosu na dostavljanje više referenci, s obzirom da, prema prednje navedenom sadržaju, kod dostavljanja jedne potvrde (jedan ugovor od 450.000,00 KM) ne treba dokazivati o kojim se minimalnim iznosima radi, za sve tri vrste posla ponaosob, u odnosu na zahtjevanih 450.000,00 KM, pri čemu ugovorni organ i sam ističe da „...Ponudaci mogu dostaviti jednu potvrdu o uspješno realizovanom ugovoru minimalnog iznosa 450.000,00 KM koji obuhvata sve tri vrste posla:

1. Zamjenu ili rekonstrukciju ili nadogradnju i puštanje u rad SCADA sistema elektrane i
2. Isporuku, ugradnju i puštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata i
3. Isporuku, ugradnju i puštanje u rad ormara turbinske regulacije hidroagregata“...

Žalitelj je stoga u pravu kada ističe da „...tenderski zahtjev postavljen na ovaj način ne osigurava pravičnu i jednaku konkurenciju u postupku, jer je ponuđač koji ima tri realizovana ugovora za svaki posao odvojeno kvalifikiran ako je zbir tih ugovora ne manji od 150.000,00 KM, s druge (tč.6.6.Iznos jednog ili zbira više ugovora koji obuhvataju sve navedene poslove (stavke 1., 2. i 3.) ne smije biti manji od 450.000,00 KM bez PDV-a. Ukoliko se dostavi više ugovora kojima se potvrđuje uspješno iskustvo na realizaciji navedenih poslova (stavke 1., 2. i 3.), onda zbir ugovora za svaki navedeni posao od stavki 1. 2. i 3. ne smije biti manji od 150.000,00 KM...

Prednje navedeno upućuje da je izuzetno važno da se pojmovi i informacije koje se zahtijevaju i traže kroz dokumente postupka, preciziraju u mjeri da bi se nesmetano i iskoristile, a i da bi se izbjegle dvojbe prilikom pripreme ponuda i provedbe radnji postupka.

U tom smislu je jasno propisan čl.53 Zakona, kao i čl.2 Uputstva za pripremu modela Tenderske dokumentacije i ponuda, a što je potrebno upotpunosti ispoštovati.

U navedenom smislu, usljed nedovoljne preciziranosti sadržaja koji može dovesti do dvojakog, ali i subjektivnog tumačenja, te onemogućiti nesmetanu pripremu ponuda, usvojen je navod žalitelja.

Polazeći od navoda žalitelja koji ističe da ...stručni ispiti se polažu u skladu sa Pravilnikom o polaganju stručnih ispita iz oblasti arhitekture, građevinarstva, elektrotehnike, mašinstva i saobraćaja ("Službene novine Federacije BiH", broj 41/18, 77/19, 1 /22 i 76/22) a prema zahtjevima Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine i potrebno je za izradu dokumentacije prostornog planiranja i korištenja zemljišta, međutim za realizaciju ovog ne sačinjava se dokumentacija vezana za prostorno planiranje i korištenje zemljišta, stoga stručni ispiti nisu potrebni.

Zahtjev u tč. 6.6. 2) TD da inženjeri dostave i stručni ispit je ograničavajuća okolnost jer takvi dokumenti u Evropskoj uniji ne postoje. Naprimjer u Njemačkoj takvo nešto uopće ne postoji, pa se postavlja i pitanje šta bi bio prihvatljiv ekvivalent kada inženjeri u Njemačkoj, pored diplome ne posjeduju drugi dokument tj. ovlaštenje o stručnosti. Nadležno ministarstvo je Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije. Dakle, Rekonstrukcijom elektroenergetskih objekata ne smatra se ugradnja uređaja upravljanja, signalizacije, mjerenja i zaštite u postojećim objektima kao niti zamjena strojeva, uređaja, aparata i opreme bez promjene nazivne snage i nazivnog napona. Ovaj predmet nabavke se ne smatra Rekonstrukcijom elektroenergetskih objekata. U obavještenju o nabavci 986-1-1-370-3-361/23 predmet je definisan kao „38820000-9. Oprema za daljinsko upravljanje" a što nije Rekonstrukcija elektroenergetskih objekata niti je periodični pregled, mjerenje ili ispitivanje. U skladu sa svim naprijed navedenim potrebno je brisati zahtjev za „položenim stručnim ispitom". U žalbenom navodu se pozivamo na član 139 stav 2 i 3 Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH broj 60/23) gdje je jasno navedeno da se Rekonstrukcijom elektroenergetskih objekata ne smatra ugradnja uređaja upravljanja, signalizacije, mjerenja i zaštite u postojećim objektima kao niti zamjena strojeva, uređaja, aparata i opreme bez promjene nazivne snage i nazivnog napona. Ovaj predmet nabavke se ne smatra Rekonstrukcijom elektroenergetskih objekata. Također potvrdili smo da je nadležno Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije. Ugovorni organ u Odluci ne navodi na osnovu kojeg propisa utvrđuje da je potrebno imati licencu Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije za poslove koji su predmet ove nabavke. Ukazali smo jasno žalbenim navodom da se „Ovaj predmet nabavke ne odnosi se na periodične preglede, mjerenja i ispitivanja..te od navoda žalitelja koji ističe da je istom tč. 6.6. 1) TD tražen obim poslova „Isporuku, ugradnju i puštanje u rad sistema" dok se za specifično iskustvo ljudi zahtijeva: „projektovanje" što nije predmet zahtjeva za referencu ponuđača. Logično je da će lica koja su učestvovala u realizaciji projekata iz tačke 6.6 pod 1) biti uključena u realizaciju ovog ugovora i njihova dokumentacija će biti dostavljena pod tačkom 6.6. 2), međutim nije jasno zbog čega je zahtjev za lica veći od zahtjeva koji se postavlja ponuđaču. Zakon o javnim nabavkama ne poznaje pojam dostavljanja potvrda o dobrom izvršenju posla za osoblje koje se angažuje stoga i nejasno zbog čega se traže podaci koji se donose na realizaciju od strane osoblja. Nadalje, podaci poput „snaga agregata" koja se navodi za specifično iskustvo nema svrhu jer nije definisan ni zahtjev za snagu hidroagregata a što je bilo predmet žalbenog postupka za koji je doneseno Rješenje URŽ broj JN2-01-07-1-

1342-8/23 od 27.06.2023. U konačnici nije jasno šta predstavlja podatak „imena lica od strane investitora koja su bila odgovorna za provođenje ugovora" i šta se njime želi dokazati ili pokazati u pogledu kvalifikacije ponuđača. Sve navedeno je bitno razumjeti i u smislu pojašnjavanja dokumentacije dostavljene u ponudi, jer ugovorni organ pojašnjenja ponude smije tražiti samo od ponuđača a nema ovlaštenja uznemiravati kupce čije potvrde dostavlja ponuđač u ponudi. U odluci ugovorni organ ne daje poentiran odgovor na suštinu žalbenog navoda a to je da zahtjev za specifično iskustvo lica postavljen veći od zahtjeva za kvalifikaciju ponuđača u postupku, dakle traži se „projektovanje" a što nije traženo pod tačkom 6.6 stav 1).

Ugovorni organ ne daje poentiran odgovor ni na činjenicu da zahtjev poput „snaga agregata" koja se navodi za specifično iskustvo nema svrhu jer nije definisan ni zahtjev za snagu hidroagregata...ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi:

„U žalbenom navodu žalitelj iznosi pogrešno navodi zakonsku regulativu u FBiH. Kako se radi o projektu zamjene elektroenergetske opreme u koji spadaju mjerenja i ispitivanja, što je jasno navedeno u tenderskoj dokumentaciji, nadležnost za ovaj projekt ima Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije. Na ovom elektroenergetskom projektu potrebno je imati FMERI licencu prema Pravilniku za obavljanje periodičnih pregleda, mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim postrojenjima, električnim uređajima, električnim instalacijama i izdavanju isprava („Službene novine Federacije BiH", broj: 18/15 od 06.03.2015.). Navedenu licencu posjeduje i žalilac : pod brojem 110 broj važeće licence UP/I-05-13-3-483/23 od 06.06.2023 .g. koja vrijedi do 06.06.2027.g.

Dokaz link na registar..)

Iz navedenog nije jasno zašto žalitelj smatra da je uslov stručnog ispita ograničavajući kad i sam mora imati inženjere koji su položili stručni ispit što dokazuje i posjedovanje FMERI odobrenja/licence. Važno je napomenuti da privredna lica koja nemaju navedeno odobrenje /licencu ne smiju vršiti mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim objektima što je sastavni dio ovog projekta što je vidljivo u obrascu za cijenu ponude Aneks 3 i to redni brojevi: 3.3, 7, 8, 19, 35,47, 59, 71, 83 i 88, te u tehničkom opisu u sklopu tenderske dokumentacije. Pravilnikom istog ministarstva su definisani uslovi za firme koje se žele baviti djelatnosti u elektroenergetici. U navedenom pravilniku član 7. je jasno navedeno da za navedene radove u elektroenergetskim postrojenjima izvođač mora imati diplomiranog inženjera elektrotehnike s položenim stručnim ispitom. Prvo mjerenje i ispitivanje spada u periodično ispitivanje, i ono je najhitnije za interpretaciju rezultata narednih ispitivanja. Zakonski akti drugih država su u potpunosti irelevantni kada se radi o projektovanju i ispitivanju objekata na području Bosne i Hercegovine, iako se i u drugim državama dozvole (licence) za inženjere za projektovanje i/ili ispitivanje izdaju od strane određenih institucija poput inženjerskih komora i slično. Za bilo kakvo ishodovanje dozvola, poput: vodne dozvole, statusa proizvođača iz obnovljivih izvora energije, dozvole za rad, elektroenergetske saglasnosti, statusa kvalifikovanog proizvođača i si., Ugovorni organ mora nadležnim institucijama dostaviti na uvid projekte elektroenergetskih objekata i postrojenja. Dostavljeni projekti moraju biti u skladu sa važećim zakonima u BiH (Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta u FBiH), ukoliko

projekti nisu usklađeni sa pomenutim zakonom, isti moraju se nostrificirati. Za svaku od pomenutih radnji potreban je inženjer sa položenim stručnim ispitom.

Žalitelj navodi daje tenderom traženo da jedan inženjer mora posjedovati:

1. diplomu inženjera elektrotehnike
2. položen stručni ispit u BiH
3. bude certificiran
4. bude sa iskustvom
5. poznaje konfiguraciju ponuđenog SCADA sistema
6. poznaje konfiguraciju kontrolera upravljanja
7. poznaje konfiguraciju turbinske regulacije
8. poznaje konfiguraciju postojećeg sistema uzbude Unitrol 6000 , što nije istina, jer se u tenderu jasno navodi da to može obezbijediti kroz više lica (inženjera).

Dokaz iz tendera: Za poslove projektovanja, inženjeringa, završnog ispitivanja i puštanja u rad opreme i sistema predmetne nabavke i integraciju postojećih sistema u sistema upravljanja, Ponuđač je dužan angažovati certificiranog/e inženjera/e sa iskustvom, za konfiguraciju ponuđenog SCADA sistema i kontrolera upravljanja i turbinske regulacije kao i postojećeg sistema uzbude Unitrol 6000, sa položenim stručnim ispitom.

Žalitelj neosnovano upućuje na odluke po rješenju JN2-03-07-1-390-8/18, u navedenoj odluci po žalbi radi se o bitno drugačijim uslovima u tenderskoj dokumentaciji gdje se tražilo dokazivanje da su navedeni specijalisti izvršili usluge u potvrdama o uspješno izvršenom poslu, koje traži ugovorni organ. URŽ ovdje navodi da se za potvrde o dobro izvršenim poslovima ne mogu povezati s traženim specijalistima, takve uslove je potrebno odvojiti što je i Ugovorni organ u ovoj predmetnoj tenderskoj dokumentaciji i napravio. U tenderskoj dokumentaciji nije traženo da dostavljene potvrde o dobrom izvršenju ugovora moraju imati navedene specijaliste koje je ugovorni organ tražio pod zasebnom tačkom. Iz navedenog je vidljivo da traženi uslovi za specijaliste nisu vezani za dostavljen potvrde u dobro izvršenom poslu te za specijaliste nije uslov da su radili baš na tim ugovorima te da se na dostavljenoj potvrdi nalaze imena specijalista. Ugovorni organ je u skladu članom 48. Zakona o javnim nabavkama tražio potvrde o dobrom izvršenju posla. Nadalje Ugovorni organ u skladu sa članom 49. tačka c) Zakona o javnim nabavkama može tražiti navode o angažiranom tehničkom osoblju, te također u skladu sa članom 50. tačka b) i c), u navedenim člancima ugovora nisu ograničeni oblik i podaci koje Ugovorni Organ može tražiti od ponuđača za potrebe dokazivanja da raspolaže kvalifikovanim tehničkim osobljem. Zakonodavac je omogućio ugovornom organu da sam definiše navode za traženo tehničko osoblje što je Ugovorni organ i napravio. Većinski dio planiranih sredstava nabavke odnosi se na isporuku, ugradnju i puštanje u rad opreme SCADA sistema, sistema upravljanja i turbinske regulacije, te se shodno tome treći uspješno iskustvo na realizaciji sličnog ugovora, kao jedan od kvalifikacionih uslova. Dok je za realizaciju predmetne nabavke, prema Tehničkoj specifikaciji, neophodno iskustvo u projektovanju, inženjeringu, završnom ispitivanju i puštanju u rad opreme i sistema predmetne nabavke kao i iskustvo u konfiguraciji postojećih sistema uzbude, te iz toga proizlazi kvalifikacioni zahtjev za angažovanjem stručnih lica. Prema tome, nakon što su definisani kvalifikacioni uslovi za uspješno iskustvo u realizaciji sličnog/ih ugovora, isti su prošireni sa uslovima za kvalifikovano osoblje, a sve srazmjerno obimu i vrsti posla. Imena lica sa strane investitora mogu se koristiti u svrhu budućeg

eventualnog pojašnjenja ili provjere istinitosti ponude. Prema Zakonu o javnim nabavkama član 68. stav (3) Ugovorni organ ima pravo tražiti od Ponuđača pojašnjenje ponude. Namjera Ugovornog organa nije da provjerava dostavljene ponude kod izdavalatelja potvrda, nego se na osnovu tih podataka može izvršiti pismeno pojašnjenje ponude što je u skladu sa zakonom. Na primjer, Ponuđač kao pismeno pojašnjenje može dostaviti potpisan ispitni protokol, ili neki drugi zapisnik na kome stoji ime i prezime osobe navedene u ponudi čime se pojašnjava i potvrđuje istinitost ponude. Namjera Ugovornog organa nije da traži naknadnu dokumentaciju u fazi nuđenja, nego da poostavi mehanizme odbrane od mogućih prevara.

Iz žalbenog navoda jasna je intencija žalitelja da ne želi angažovati kvalifikovano osoblje za realizaciju predmetne nabavke i time ugroziti proizvodnju električne energije, a ne preuzeti odgovornost za isto. Tako nešto je nedopustivo za ugovorni organ, koji ima pravo da traži kvalifikovano osoblje u skladu sa predmetnom nabavkom.“

U Odgovoru na izjašnjenje ugovorog organa, broj: 75-02/24 od 19.03.2024. godine, žalitelj navodi između ostalog slijedeće:

„Zahtjev da lica imaju položen stručni ispit ugovorni organ opravdava FMERI licencom za koju:

1. Ponuđač može angažovati podizvođače,
2. FMERI licenca nije tražena kao zahtjev za kvalifikaciju ili uslov za potpis ugovora u okviru tenderske dokumentacije.

U žalbenom navodu smo jasno ukazali da član 139 stav 2 i 3 Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH broj 60/23) definiše da se Rekonstrukcijom elektroenergetskih objekata ne smatra:

- a) zamjena strojeva, uređaja, aparata i opreme bez promjene nazivne snage i nazivnog napona,
- d) ugradnja uređaja upravljanja, signalizacije, mjerenja i zaštite u postojećim objektima,

Za isto, u zakonu je navedeno da je nadležno Nadležno ministarstvo je Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije.

Ugovorni organ ne navodi zakonsku regulativu koja definiše da je na projektu zamjene elektroenergetske opreme u koji spadaju mjerenja i ispitivanja, potrebno posjedovati FMERI licencu prema Pravilniku za obavljanje periodičnih pregleda, mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim postrojenjima, električnim uređajima, električnim instalacijama i izdavanju isprava („Službene novine Federacije BiH", broj: 18/15 od 06.03.2015.). U konkretnom slučaju radi se o radovima na projektu koji nisu Rekonstrukcija elektroenergetskih objekata shodno navedenom ne vrši se izmjena projektne dokumentacije, ne ishode dozvole, ne vrši se prijem postrojenja pred tehničkom komisijom, a ispitivanja se ne odnose na ispitivanja koja propisuje navedeni Pravilnik. U žalbenom navodu smo detaljno obrazložili da ugovorni organ za Periodične preglede i ispitivanja postrojenja pokreće posebne postupke nabavke i angažuje druge kompanije. Ne osporavamo činjenicu da imamo zaposlena lica sa potrebnim kvalifikacijama za ishođenje FMERI licence i činjenicu da posjedujemo FMERI licencu. Žalbeni navod se odnosi na zahtjev tenderske dokumentacije da jedan inženjer ili više njih ispunjava uslov...

Ugovorni organ navodi:

„Važno je napomenuti da privredna lica koja nemaju navedeno odobrenje /licencu ne smiju vršiti mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim objektima što je sastavni dio ovog projekta što je vidljivo u obrascu za cijenu ponude Aneks 3 i to redni brojevi: 3.3, 7, 8, 19, 35, 47, 59, 71, 83 i 88, te u tehničkom opisu u sklopu tenderske dokumentacije."

Za navedene poslove ponuđač „pravno lice" može angažovati podugovarača. Tenderskom dokumentacijom nije traženo da ponuđač posjeduje FMERI licencu.

Lice koje vrši mjerenja ne mora biti lice koje

5. poznaje konfiguraciju ponuđenog SCADA sistema

6. poznaje konfiguraciju kontrolera upravljanja

7. poznaje konfiguracija turbinske regulacije kao i

8. poznaje konfiguraciju postojećeg sistema uzbude Unitrol 6000

Iz navedenog zahtjeva ugovornog organa je jasno da ponuđač može imati jednog ili više inženjera ali da svi moraju ispunjavati ostatak rečenice a to je:

„sa iskustvom, za konfiguraciju ponuđenog SCADA sistema i kontrolera upravljanja i turbinske regulacije kao i postojećeg sistema uzbude Unitrol 6000, sa položenim stručnim ispitom." Može jedan ili više ali da ispunjava sve navedeno.

Nije navedeno da više lica može kumulativno/zajednički ispunjavati postavljeni uslov. Shodno navedenom potrebno je izmjeniti tenderski zahtjev.

U Izjašnjenju na peti žalbeni navod:

1. ugovorni organ ne daje poentiran odgovor na suštinu žalbenog navoda a to je da zahtjev za specifično iskustvo lica postavljen veći od zahtjeva za kvalifikaciju ponuđača u postupku, dakle traži se „projektovanje" a što nije traženo pod tačkom 6.6 stav 1).

2. Ugovorni organ ne daje poentiran odgovor ni na činjenicu da zahtjev poput „snaga agregata" koja se navodi za specifično iskustvo nema svrhu jer nije definisan ni zahtjev za snagu hidroagregata a što je bilo predmet žalbenog postupka za koji je doneseno Rješenje URŽ broj: JN2-01-07-1-1342-8/23 od 27.06.2023. Snaga agregata jednako kao i za ponuđača tako i za zaposlena lica nema uticaja na sposobnost lica da obavi posao. Istom logikom kao i za Rješenje URŽ broj: JN2-01-07-1-1342-8/23, snaga agregata ne može biti relevantan faktor za ocjenu iskustva niti ponuđača niti osoblja ponuđača. Međutim ugovorni organ mora jasno definisati zahtjeve za kvalifikaciju odmah u ponudi. Član 68 stav 3) se odnosi na poređenje originala dokumenata sa kopijom koja je dostavljena u ponudi, a ne dostavu nove dokumentacije. U fazi evaluacije ponude nije dozvoljena dopuna ponude. S druge strane član 48 stav 5) se odnosi na reference - potvrde o dobrom izvršenju posla a ne na osoblje. Dakle, ne postoji zakonski osnov po kojem bi ugovorni organ mogao zatražiti „potpisan ispitni protokol, ili neki drugi zapisnik na kome stoji ime i prezime osobe navedene u ponudi".“

Daljnijim uvidom u spis evidentno je slijedeće:

Tačkom 6. Tenderskog dokumenta, Kvalifikacija, navedeno je između ostalog slijedeće:

6.6. Što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti, ponuđači trebaju ispuniti slijedeće minimalne uslove:

2. Za poslove projektovanja, inženjeringa, završnog ispitivanja i puštanja u rad opreme i sistema predmetne nabavke i integraciju postojećih sistema u sistem upravljanja, Ponuđač je dužan angažovati (ili imati zaposlenog) certificiranog/e inženjera/e sa iskustvom, za konfiguraciju ponuđenog SCADA sistema i kontrolera upravljanja i turbinske regulacije kao i postojećeg sistema uzbude Unitrol 6000, sa položenim stručnim ispitom.

6.7. Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača će se izvršiti na osnovu slijedećih izjava i dokumenata koje dostave ponuđači:

2. Kao dokaz dostaviti:

- svojeručno potpisane životopise (CV), iz kojih je vidljivo da stručna lica koja će izvoditi predmetne usluge posjeduju potrebne obrazovne i profesionalne specifikacije i iskustvo u vršenju usluga koji su po vrsti i opsegu isti ili slični predmetu nabavke,
- certifikate potpisane od strane proizvođača ponuđene opreme, ili od strane drugog ovlaštenog pravnog lica za izdavanje predmetnih certifikata (original ili ovjerena kopija)
- Ovjerene kopije uvjerenja o položenim stručnim ispitima ili ekvivalentne dokumente.

Napomena:

U životopisu specifično tehničko iskustvo bitno za ovaj ugovor se smatra projektovanje, ispitivanje i puštanje u pogon ponuđenih sistema upravljanja i sistema turbinske regulacije na hidroagregatima, obavezno navesti detalje za navedene reference: investitor, objekat, snaga agregata, imena lica od strane investitora koja su bila odgovorna za provođenje ugovora.

Ukoliko je riječ o certifikatima koje nije izdao proizvođač opreme ili softvera, već drugo pravno lice (ovlašteni partner), potrebno je dostaviti i dokaz o ovlaštenosti izdavanja certifikata.“

U odnosu na razloge koje žalitelj iznosi u predmetnom smislu, a odnose se na postavljeni zahtjev za polaganje stručnog ispita kako je prednje citiran sadržaj, potrebno je najprije naglasiti da se pri postavljenju zahtjeva za certificiranjem, u sadržaju Tenderskog dokumenta ne upućuje na bilo koji podzakonski akt, a što se vidi iz sadržaja kako je prednje navedeno da je za poslove projektovanja, inženjeringa, završnog ispitivanja i puštanja u rad opreme i sistema predmetne nabavke i integraciju postojećih sistema u sistem upravljanja, ponuđač dužan angažovati (ili imati zaposlenog) certificiranog/e inženjera/e... sa položenim stručnim ispitom...a kao dokaz dostaviti certifikate potpisane od strane proizvođača ponuđene opreme, ili od strane drugog ovlaštenog pravnog lica za izdavanje predmetnih certifikata (original ili ovjerena kopija), bez pozivanja na podzakonski akt. Ugovorni organ tek naknadno, kroz izneseno izjašnjenje upućuje da „...je na ovom elektroenergetskom projektu potrebno imati FMERI licencu prema Pravilniku za obavljanje periodičnih pregleda, mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim postrojenjima, električnim uređajima, električnim instalacijama i izdavanju isprava („Službene novine Federacije BiH“, broj: 18/15 od 06.03.2015.). „...Zbunjujuće je i nejasno postavljanje zahtjeva za FMERI licencu, kako to naknadno iznosi ugovorni organ uzevši da uslovima postupka nije direktno naveden zahtjev za FMERI licencu koju pominje ugovorni organ /evidentno je da ista shodno prednje citiranoj tački nije izričito tražena kao zahtjev za kvalifikaciju ili uslov za potpis ugovora u okviru tenderske dokumentacije; niti je pomenut Pravilnik na kojeg se

ugovorni organ naknadno poziva/ već je/su tražen/i certificirani inženjer/i-za konfiguraciju ponuđenog SCADA sistema i kontrolera upravljanja i turbinske regulacije, kao i postojećeg sistema uzbude Unitrol 6000, sa položenim stručnim ispitom.

Uz to, upućivanje ugovornog organa da žalitelj posjeduje licencu /kao pravno lice/ne predstavlja direktan niti adekvatan odgovor u odnosu na suštinu postavljenog navoda žalitelja koji ističe neslaganje sa postavljenim zahtjevom za stručni ispit certificiranog inženjera, usljed, po žalitelju, nepostojanja osnova za to, u odnosu i u svezi sa određenjem predmeta nabavke. Žalitelj nastavno sa navedenim, bliže upućuje na razloge u smislu pravilnosti određenja da /li/ se u konkretnom slučaju radi o radovima na projektu koji se nesmetano kvalifikuju rekonstrukcijom elektroenergetskih objekata (shodno tvrdnji žalitelja... Rekonstrukcijom elektroenergetskih objekata ne smatra se ugradnja uređaja upravljanja, signalizacije, mjerenja i zaštite u postojećim objektima kao niti zamjena strojeva, uređaja, aparata i opreme bez promjene nazivne snage i nazivnog napona. Ovaj predmet nabavke se ne smatra Rekonstrukcijom elektroenergetskih objekata. U obavještenju o nabavci 986-1-1-370-3-361/23 predmet je definisan kao „38820000-9. Oprema za daljinsko upravljanje" a što nije Rekonstrukcija elektroenergetskih objekata niti je periodični pregled, mjerenje ili ispitivanje... U skladu sa svim naprijed navedenim potrebno je brisati zahtjev za „položenim stručnim ispitom")...odnosno da li se u konkretnom slučaju predmet nabavke odnosi na periodične preglede, mjerenja i ispitivanja, a što žalitelj daljnje dovodi u svezu sa čl.1 Pravilnika za obavljanje periodičnih pregleda, mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim postrojenjima, električnim uređajima, električnim instalacijama i izdavanju isprava, na kojeg se naknadno, pri iznošenju argumentacije u Odluci br:02-6107-1/24 od 21.02.2024 godine, poziva ugovorni organ.

Nasuprot tome, ugovorni organ ističe da se radi o projektu zamjene elektroenergetske opreme u koji spadaju mjerenja i ispitivanja, pri čemu, ugovorni organ bliže ne upućuje niti daje argumentaciju u suprotno da /li/ se radi o kvalifikaciji „rekonstrukcije“, kako to ističe u suprotno žalitelj, a pri tome, iako ističe da „...žalitelj iznosi neistine i pogrešno navodi zakonsku regulativu“...ugovorni organ ne upućuje na bazi kojeg materijalnog propisa –na projektu zamjene elektroenergetske opreme u koji spadaju mjerenja i ispitivanja /kako predmet nabavke kvalifikuje ugovorni organ/ je potrebno imati FMERI licencu. S tim u svezi, Ugovorni organ se poziva na pomenuti Pravilnik za obavljanje periodičnih pregleda, mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim postrojenjima, električnim uređajima, električnim instalacijama i izdavanju isprava kako to predmetnom odlukom, naknadno ističe ugovorni organ, a koji je donesen na osnovu čl.116 st.12 Zakona o električnoj energiji, a u svezi kojeg propisa, žalitelj i upućuje na odredbu po pitanju rekonstrukcije elektroenergetskih objekata, te je dovodi u svezu sa istaknutim negativnim određenjem o potrebi postavljanja zahtjeva za stručni ispit certificiranog inženjera.

Istodobno, ugovorni organ ne iznosi razloge zbog čega raspravljanje u odnosu na pitanje kojeg žalitelj ističe spornim a tiče se zahtjeva da inženjeri ispune i zahtjev stručnog ispita pomjera na pitanja licenci, kada navedene licence nije niti zatražio uslovima postupka, niti ih žalitelj pominje odnosnim navodom.

Prednje izneseno očito upućuje na niz pitanja koja se prepliću i otvaraju; razlozi proizilaze jedni iz drugih, te je upravo stoga, valjalo imati drugačiji, sistematičniji pristup pri vođenju radnji postupka, koji bi vodio pojednostavljenju izvođenja zaključaka. Predmetni pristup

ugovornog organa nije prihvatljiv s obzirom da se time dodatno nepotrebno komplikuju radnje postupka ,ne postiže se cilj vođenja procesnih radnji postupka,ne doprinosi se ocjeni o pouzdanom utvrđenju pravog stanja stvari, a niti se doprinosi nesmetanom i olakšanom izvođenju zaključaka, tako da navedeno povlači povredu pravila postupka , a što je od odlučnog uticaja u odnosu na sadržaj na koji žalitelj upućuje tč.6.6.2 Tenderskog dokumenta.

Nastavno sa navedenim ,otvaraju se i druga pitanja u smislu, ako je predmet nabavke zamjena elektroenergetske opreme,kako to ističe ugovorni organ/mada je tč.4.1 Tenderskog dokumenta navedeno da je predmet nabavke označen kao -nabavka i rekonstrukcija upravljanja i elektronskog dijela turbinskog regulatora na agregatima ...a što je samo po sebi nejasno i neusaglašeno/ ,navedeno inicira i dvojbu iz kojih razloga postavljeni zahtjev u tč.6.6. (2), u dijelu angažovanja certificiranog inženjera, počinje sadržajem „...za poslove projektovanja, inženjeringa, završnog ispitivanja i puštanje u rad opreme i sistema predmetne nabavke i integraciju postojećeg sistema u sistem upravljanja“...)a što dovodi do zaključka da su evidentno protivrječne i nejasne informacije u svezi sa postupkom, jer se ne može nesmetano utvrditi šta je zapravo predmet nabavke i kako se dovodi u svezu isti sa uslovima i dokazima koji se postavljaju usklađeno sa istim.

Prema tome usljed očitih nejasnoća u pripremi predmeta nabavke, nedovoljnih i protivrječnih informacija,bez dovodenja u vezu sa detaljnim osvrtom i konkretnim iznošenjem argumentacije, nejasne pravne kvalifikacije u odnosu na označeni predmet nabavke,te naknadnim upućivanjem na zahtjeve koji nisu niti postavljeni uslovima postupka, očito je da se žalbeni razlozi koje žalitelj predmetno ističe, a u svezi su sa tč.6.6.2 Tenderskog dokumenta –zahtjev za certificiranim inženjerom sa iskustvom, za konfiguraciju ponuđenog SCADA sistema i kontrolora upravljanja i turbinske regulacije kao i postojećeg sistema uzbude Unitrol 6000, sa položenim stručnim ispitom“...ne mogu objektivno i kvalitetno niti raspraviti, a što utiče na održivost predmetnog sadržaja.

Nadalje, vezano s prednjim, evidentan je i navod žalitelja da „...ugovorni organ za lica postavlja veći zahtjev od zahtjeva koji se odnosi na reference u projektu „...da se za ...specifično iskustvo ljudi zahtijeva: „projektovanje" što nije predmet zahtjeva za referencu ponuđača... da nije jasno zbog čega je zahtjev za lica veći od zahtjeva koji se postavlja ponuđaču... te da podaci poput „snaga agregata" koja se navodi za specifično iskustvo nema svrhu jer nije definisan ni zahtjev za snagu hidroagregata (U Rješenju broj: JN2-01-07-1-1342-8/23 od 27.06.2023....ugovorni organ je u okviru kvalifikacije ponuđača “pod pojmom karakter i kompleksnost sličan predmetu nabavke“ podrazumjevaio uspješnu realizaciju jednog ili više ugovora, koji obuhvataju između ostalog: ..“Isporuka, ugradnja i poštanje u rad ormara upravljanja hidroagregata snage >10MW); te da nije jasno šta predstavlja podatak imena „...lica od strane investitora koja su bila odgovorna za provođenje ugovora"i šta se njime želi dokazati ili pokazati u pogledu kvalifikacije ponuđača...

U odnosu na prednje navode žalitelja, odgovori ugovornog organa nisu upotpunosti jasni, niti su poentirani u mjeri da bi se cijenilo da je upotpunosti razjašnjeno sve što je s tim u svezi neophodno , te posljedično,da bi se i održalo.

Isticanje argumenata u suprotno od strane ugovornog organa tako da navodi da je pomenutom odlukom JN2-01-07-1-1342-8/23 od 27.06.2023....odvojio potvrde o dobro izvršenim

poslovima koje se ne mogu povezati s traženim specijalistima...nije dovoljno i ne predstavlja poentiran odgovor na smisao navoda žalitelja postavljenih u predmetnom smislu ,niti odlučan odgovor u mjeri da se žaliteljevo isticanje u prednje navedenom smislu ocjeni neosnovanim.

Ugovorni organ pri tome, u Odluci br: 02-6107-1/24 od 21.02.2024 ,između ostalog navodi da „...nakon što su definisani kvalifikacioni uslovi za uspješno iskustvo u realizaciji sličnog/ih ugovora, isti su prošireni sa uslovima za kvalifikovano osoblje, a sve srazmjerno obimu i vrsti posla“.....Ponudač kao pismeno pojašnjenje može dostaviti potpisan ispitni protokol, ili neki drugi zapisnik na kome stoji ime i prezime osobe navedene u ponudi čime se pojašnjava i potvrđuje istinitost ponude“...u odnosu na što žalitelj s pravom ističe da je ugovorni organ ...dužan jasno i precizno definisati zahtjeve tenderske dokumentacije na način da su ponudači u trenutku nuđenja informisani o dokumentaciji koju je potrebno dostaviti uz ponudu, te time dodatno komplikuje ionako izuzetno složen predmet nabavke.

Sve prednje upućuje da ugovorni organ ne iznosi argumentaciju na analitičan i razumljiv način tako da bi se ista nesmetano i prihvatila , naprotiv,kroz neprecizne , načelne i neuvjerljive osvrte,uz to i uočene protivrječnosti, nastaju nova otvorena pitanja,a što ne doprinosi cilju koji se treba postići , a to je da se predmetni sadržaj nesmetano i održi, naročito kada su u pitanju zahtjevna stručna pitanja u odnosu na koja treba dati podroban i svrsihodan odgovor.

Polazeći od navoda žalitelja koji ističe da su sistemi: upravljanja, turbinske regulacije i uzbude Unitrol 6000 su tri potpuno različita i odvojena sistema. U firmama koje vode te poslove, odjeli koji se bave sistemima: 1. upravljanja, 2. turbinske regulacije, i 3. uzbude Unitrol 6000, su odvojeni, i obuke se provode odvojeno jer lice koje poznaje rad sa sistemom upravljanja ne mora poznavati rad turbinske regulacije niti uzbude Unitrol 6000, jednako tako, lice koje poznaje rad sa sistemom turbinske regulacije ne mora poznavati sistem upravljanja i uzbude, niti lice koje poznaje rad sa uzbudom ne mora poznavati sistem upravljanja i turbinske regulacije. Predmet nabavke nije integracija postojećih sistema, nego zamjena postojećih sistema. Nadalje bitno je razumjeti da predmet nabavke nije sistem uzbude, da se radi o postojećem sistemu uzbude kao što je navedeno u citiranom zahtjevu tenderske dokumentacije: „postojećim sistemom uzbude Unitrol 6000“.

Ovoj nabavci prethodile su druge iste ili slične nabavke iz kojih je vidljivo da su sistemi odvojeni. Način na koji je ugovom organ definisano Aneks 3 Obrazac za cijenu ponude ne opravdava činjenicu da se poslovi koji se mogu ugovoriti kao zasebni lotovi, objedinjuju u jednu nabavku čime se umanjuje konkurencija u postupku.

Navodeći da se radi o integrisanim sistemima i pozivajući se na web stranice/linkove koje analiziramo u nastavku....) /Žalitelj ukazuje na primjere A,B,C,D i E odvojenih nabavki/ Žalbenim navodom ugovorni organ potvrđuje da se poslovi „... izvršiti izmjenu konfiguracije regulatora uzbude da se realizuje razmjena željenih signala." mogu izvršiti i ugovoriti odvojeno od nabavke sistema upravljanja i sistema turbinske regulacije. A uključivanjem u ovu nabavku, samo se umanjuje konkurencija u postupku, usložnjavaju uslovi za kvalifikaciju (traži se iskustvo i certifikati za Unitrol 6000 proizvođača ABB). U konačnici žalbeni navod se odnosi na činjenicu da sva tri sistema: 1. upravljanja,2.turbinske regulacije i 3.uzbude Unitrol 6000 trebaju biti ugovoreni odvojeno a osporavanom odlukom samo se daju

komentari za sistem uzbude. Nabavka sistema upravljanja i nabavka sistema turbinske regulacije također trebaju biti odvojene nabavke...ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi:

„Iz zadnje rečenice žalbenog navoda vidljivo je da žalitelju ne odgovara da se u sklopu predmetne nabavke izvrši integracija sistema uzbude u SCADA sistem i sistem upravljanja, kako je navedeno u tehničkoj specifikaciji unutar stavke „Nadzor nad demontažom postojećih i montažom novih ormara upravljanja i turbinske regulacije agregata, završno ispitivanje i puštanje u rad“. Integracija sistema uzbude u SCADA sistem i sistem upravljanja nije posebna stavka u obrascu za cijenu Ugovora (Anex 3), nego je kao dio posla sadržana u stavci „Nadzor nad demontažom postojećih i montažom novih ormara upravljanja i turbinske regulacije agregata, završno ispitivanje i puštanje u rad“, te se taj zahtjev ne može izdvojiti kao zasebna nabavka ili LOT. Nadalje ćemo se izjasniti na detalje žalbenog navoda.

Za potpuno funkcionisanje SCADA sistema, sistema upravljanja, sistema turbinske regulacije, postojećeg sistema uzbude i planiranih novih sistema zaštite, po posljednjim tehnološkim dostignućima potrebno je navedene sisteme integrisati u jedan. Većina svjetskih proizvođača opreme tražene u ovom tenderu (Siemens Energy, ABB, Končar, Andritz ...) imaju u svojoj ponudi sve navedene sisteme, sistemi su ovisno o projektu razdvojeni ili integrisani u jedan sistem. Dokaz da navedeni proizvođači imaju u svojoj ponudi sve navedene sisteme integrisane u jednu cjelinu ili zasebno...)

Iz navedenog je vidljivo da svi proizvođači imaju u ponudi sve navedene sisteme te imaju u ponudi i sva potrebna školovanja za iste. Pregledom dostavljenih dokaza jasno je daje konkurentnost obezbjeđena te da postoji velik broj firmi koje zadovoljavaju navedene uslove. Žalitelj netačno prenosi internet podacima, želeći razbiti nabavku na više manjih nabavki i ugroziti integraciju sistema. U HE Jabianica trenutno su kontroleri upravljanja AC410 integrisani u 800XA SCADA sistem, što znači da se istima može pristupiti sa operatorskih stanica SCADA sistema i vršiti online pristup statusa, izmjena konfiguracije i podešavanje kontrolera. Novim tehnološkim dostignućima se integracija SCADA sistema, sistema upravljanja, turbinske regulacije i uzbude može dići na veći nivo i to je cilj ugovornog organa. Sve navedene firme omogućavaju integraciju pomenutih sistema u jedan, a i omogućavaju i prostija i tehnološki starija rješenja zasebnih sistema.

Također ponuđačima je ostavljena mogućnost konzorcija ili angažovanja stručnih lica za izvršavanje poslova predmetne nabavke, ukoliko istu u potpunosti ne mogu sami realizovati. Komunikacija između postojećeg sistema uzbude i novog SCADA sistema i sistema upravljanja agregata planira se realizovati putem protokola, za razliku od postojećeg žičanog načina komunikacije. Na taj način bi se povećala pouzdanost, tačnost i zaštita opreme. Protokolna komunikacija je brža, tačnija, dvostrano nadzirana i putem optičkih vlakana neosjetljiva na elektromagnetne smetnje, i time je tehnički potpuno opravdan navedeni tenderski zahtjev.

Ukoliko bi se integracija uzbude izvršila kroz zasebnu nabavku, što je u odnosu na predmetnu nabavku nemjerljivo mali iznos sredstava, došlo bi do velikog produženja realizacije ugovora i izvođenja radova, ili do ponovnog zahtjeva za zastoj agregata, te bi se dodatno zakomplicirala realizacije projekta, pojavili ranije prepoznati rizici realizacije projekta

(navedeni u primjeru Žalioca za slučaj HE Grabovica) i ugrozilo sigurno i brzo puštanje agregata u pogon. Ugovorni organ želi izbjeći moguće štete, neraspoložovost agregata, te povećati pouzdanost elektrane što svakako ne bi bio u mogućnosti ukoliko se predmetni radovi razdvojili u lotove i dio radova izbacio. Ugovorni organ poznaje svoj objekat i sve tehničke karakteristike HE Jablanica, te je u maniru dobrog i domaćinskog odnosa napravio tenderski dokument koji mu omogućava brzo i kvalitetno realiziranje projekta.

Na kraju žalbenog navoda Žalilac iznosi tehnički ne tačnu tvrdnju, da sistem sa odvojenim ormarima nije integrisani sistem. Integrisan sistem ne predstavlja opremu smještenu u jedan električni ormar, nego da sistemi funkcionalno djeluju kao jedna cjelina. Čak ni zasebni sistemi nemaju upravljačku opremu smještenu u jedan ormar. Dokaz tome su svi sistemi u HE Jablanica i drugim elektranama, gdje su ormari jednog sistema udaljeni i po nekoliko stotina metara. "Ugovorni oran daje odgovore na primjere: A,B,C,D i E/

Odgovori na primjere:

Primjer A: „U primjeru se navodi da su na HE Salakovac, što predstavlja drugu elektranu i druge uslove izvedbe, sistem upravljanja i turbinske regulacije odvojeno nabavljani od sistema uzbude. Situacija je identična i za predmetnu nabavku. Sistem uzbude se ne nabavlja, nego se postojeći treba integrisati u novi sistem upravljanja, što je i jedan od zahtijeva nabavke sistema upravljanja u HE Salakovac.“

Primjer B: „U primjeru se rješenje URŽ-a broj: JN2-01-07-1-1342-8/23 od 27.06.2023. godine tumaču van konteksta. U primjernom rješenju se nije radilo o tome da li SCADA sistem, sistem upravljanja i sistem turbinske regulacije mogu biti jedan ili više zasebnih sistema, nego da li se uspješno iskustvo na realizaciji posla može dokazati jednim ili više ugovora. Uostalom predmet primjerne žalbe i rješenja nije uopšte bio sistem uzbude, te nije relevantan.“

Primjer C: „Podjelom na lotove za SCADA sistem, sistem upravljanja i sistem turbinske regulacije Ugovorni organ bi se doveo u situaciju da ima nejednovremenu realizaciju radova, da iste mora usklađivati sa više Isporučioca i da ne može jasno definisati na kome je odgovornost integracije sistema. U navedenom primjeru za HE Grabovicu nije vršena integracija SCADA sistema, sistema uzbude, sistema upravljanja i sistema turbinske regulacije, s toga primjer nije relevantan za predmetnu nabavku. Podjelom na lotove za SCADA sistem, sistem upravljanja i sistem turbinske regulacije došlo bi do velikog produženja realizacije ugovora i izvođenja radova, te bi se dodatno zakomplicirala realizacija projekta, pojavili ranije prepoznati rizici realizacije projekta (navedeni u primjeru Žalioca za slučaj HE Grabovica) i ugrozilo sigurno i brzo puštanje agregata u pogon. Ugovorni organ želi izbjeći moguće štete, neraspoložovost agregata, te povećati pouzdanost elektrane što svakako ne bi bio u mogućnosti ukoliko se predmetni radovi razdvojili u lotove i dio radova izbacio.“

Primjer D: „Žalitelj očigledno ne razumije zahtjev u primjernom tenderu: „U sklopu sistema uzbude potrebno je omogućiti priključak na sistema uzbude na Modbus komunikacijsku sabirnicu.“ Ključna riječ je omogućiti. Obzirom da će tek novi SCADA sistem i sistem upravljanja imati mogućnost komunikacije putem Modbus protokola, tako nije ni bilo moguće realizovati protokolnu komunikaciju putem Modbus protokola. To će tek biti moguće kroz realizaciju predmetne nabavke.“

Primjer E: „Kao u prethodnom primjeru žalitelj ne razumije zahtjev koji je bio za prethodnu nabavku sistema uzbude: „Komunikacije prema nadređenom sistemu upravljanja omogućiti putem Modbus komunikacije, sastavni dio regulatora sistema uzbude mora biti Modbus komunikacijski procesor...“. Pomenuti primjerni ugovor je u potpunosti po kvalitetu i kvantitetu realizovan, isporučen je regulator uzbude sa Modbus komunikacijskim procesorom, to znači da je interfejs prema sistemu upravljanja obezbijeden. Sada treba izvršiti izmjenu konfiguracije regulatora uzbude da se realizuje razmjena željenih signala. U zaključku zahtjev za integraciju sistema uzbude je neophodan. Ugovorni organ ne može realizovati potpunu funkcionalnost HE Jablanica u skladu sa najnovijim tehničko-tehnološkim dostignućima bez integracije sistema uzbude.

Na osnovu svih primjera ne vidi se razlog zašto Ugovorni organ kroz predmetnu nabavku ne bi vršio integraciju postojećeg sistema uzbude u novi SCADA sistem i sistem upravljanja agregata, a da pri tome ne ugrozi proizvodnju električne energije, sigurnost ljudi i opreme i ne produži zastoje za realizaciju poslova.“

U Odgovoru na izjašnjenje ugovornog organa, broj: 75-02/24 od 19.03.2024. godine, žalitelj navodi između ostalog slijedeće:

„U žalbenom navodu smo detaljno obrazložili razloge zbog kojih nabavka treba biti odvojena.

A) Za HE Salakovac izvršena je odvojena nabavka upravljanja turbinskog regulatora i uzbudnog sistema. Jednako može biti urađeno i za HE Jablanicu. Ugovorni organ ne daje utemeljeno obrazloženje koji su to "drugi uslovi izvedbe" koji onemogućavaju podjelu na lotove. U skladu sa članom 102 stav 2) ugovorni organ je dužan DOKAZATI postojanje činjenica i okolnosti na osnovu kojih je donio odluku o pravima, pred uzeo radnje ili propuštanja te proveo postupke, koji su predmet postupka po žalbi.

B) Primjer iz rješenja URŽ-a broj: JN2-01-07-1-1342-8/23 od 27.06.2023 nije van konteksta, to je suština kompletne žalbe žalioca tog postupka, a to je da se vrši nabavka tri zasebne cjeline "upravljanje agregatom, SCADA sistem i sistem turbinske regulacije". Uzbuda jeste relevantna, jer se kroz ovu nabavku pokušava kvalifikacija usložniti i uslovima za certifikatima za uzbudu proizvođača ABB (uslovi za osoblje " „sa iskustvom, za konfiguraciju ponuđenog SCADA sistema i kontrolera upravljanja I turbinske regulacije kao i postojećeg sistema uzbude Unitrol 6000, sa položenim stručnim ispitom."), a za koju ugovorni organ jasno naglašava i sam da se radi o neznatnom dijelu posla.

C) Ugovorni organ iznosi paušalne tvrdnje, bez da predoči jasne dokaze i argumentaciju. U žalbenom navodu smo svako od obrazloženja ugovornog organa detaljno elaborirali. Strah ugovornog organa od potencijalnih rizika, kako ih on vidi, ne opravdava objedinjavanje nabavke koja inače može biti podijeljena na lotove, jer ti rizici ostaju i kad je nabavka objedinjena u jednu. Ko može garantovati da će i u tom slučaju ugovor biti uredno izvršen? U tim situacijama Zakon o javnim nabavkama poznaje pojmove Garancije za dobro izvršenje posla, Garancije za garantni period, zadržano plaćanje i slično. Dok s druge strane Zakon o obligacionim odnosima štiti Naručioca.

D) Ugovorni organ je potvrdio da je u okviru ove nabavke uključio dio posla koji je prethodno ugovorio sa drugim Izvođačem u postupku 986-1-1-284/20. U tom postupku zahtjev prema Izvođaču je bio „Potrebno je obezbijediti komunikaciju regulatora sa SCADA

sistemom putem Modbus protokola". Obezbijediti znači da je Izvođač bio dužan obezbijediti komunikaciju regulatora sa SCADA sistemom putem Modbus protokola, ukoliko se nisu stekli uslovi za realizaciju tog dijela posla, a koji je ugovoren i za koji je data cijena, onda se taj dio ugovora realizuje u onom trenutku kada se steknu uslovi za realizaciju. Neosnovano se za isti posao koji je prethodno ugovoren, ugovara nova nabavka i troše javna sredstva i to na način da se tim dijelom posla na sistemu uzbude Unitrol 6000 umanjuje konkurencija u postupku i usložnjavaju kvalifikacije za osoblje..

E) Izjašnjenjem ugovorni organ potvrđuje da se poslovi „Sada treba izvršiti izmjenu konfiguracije regulatora uzbude da se realizuje razmjena željenih signala." mogu Izvršiti i ugovoriti odvojeno od nabavke sistema upravljanja i sistema turbinske regulacije. A uključivanjem u ovu nabavku, samo se umanjuje konkurencija u postupku, usložnjavaju uslovi za kvalifikaciju (traži se iskustvo i certifikati za Unitrol 6000 proizvođača ABB). Ugovorni organ kroz izjašnjenje potencira „integraciju uzbude" međutim, tu istu uzbudu je odvojeno ugovorio u postupku 986-1-1-284/20 za HE Jablanica. Iz nabavke 986-1-1-284/20 obaveza integracije sistema uzbude je na Izvođaču tog predmeta, ali se pokušava bez utemeljenja usložniti ovaj predmet nabavke i taj dio posla (koji je prethodno ugovoren) nabaviti i kroz ovu nabavku.“

Tačkom 4. Predmet nabavke, Tenderskog dokumenta navedeno je slijedeće:

4.1 Predmet nabavke je: Nabavka i rekonstrukcija upravljanja i elektronskog dijela turbinskog regulatora na agregatima u pogonu HE Jablanica Podružnice Hidroelektrane na Neretvi.

U odnosu na sve prednje navedeno izjašnjenje ugovornog organa dato u smislu da je „...za potpuno funkcionisanje SCADA sistema, sistema upravljanja, sistema turbinske regulacije, postojećeg sistema uzbude i planiranih novih sistema zaštite, po posljednjim tehnološkim dostignućima potrebno navedene sisteme integrisati u jedan“...je izneseno neodređeno, s načelnim pozivanjem na „tehnološka dostignuća“, a što ne predstavlja uvjerljiv osvrt i nastavno s tim upućuje na niz vezanih otvorenih pitanja . Osim navedenog, za održivost tako postavljene teze neophodno je istražiti i analizirati tržište predmetne nabavke tako da bude upotpunosti jasno da se naznačeni sistemi , nesmetano i upotpunosti mogu realizovati kroz jedan ugovor/kao posljedica konkretno uočenih rezultata istraživanja, da su ponuđači imali uspješno obavljene poslove „integrisano“/.

Uz to , u konkretnom slučaju, ostaje upotpunosti nejasnim uvođenjem pojma integrisanja navedenih sistema /kako to ugovorni organ ističe, a pri tome istodobno bliže ne upućuje šta obuhvata pojam integrisanog sistema iako ga pominje u obrazloženju Odluke br:02-6107-1/24 od 21.02.2024 godine/, kada je predmet nabavke naveden kao 4.1.Nabavka i rekonstrukcija upravljanja i elektronskog dijela turbinskog regulatora na agregatima...pa je stoga isticanje žalitelja da je „...Predmet nabavke nije integracija postojećih sistema, nego zamjena postojećih sistema“...upotpunosti osnovano, jer takva kvalifikacija predmeta nije neposredno uočljiva kroz sadržaj informacija postupka.

Osim navedenog, apsolutno je nejasno u kojem dijelu Obrasca za cijenu ponude je istaknut zahtjev koji se odnosi na „...sistem uzbude“...jer nije neposredno uočljiv.Ugovorni organ

naknadno u obrazloženju Odluke br:02-6107-1/24 od 21.02.2024 godine navodi da je „...integracija sistema uzbude u SCADA sistem i sistem upravljanja ...kao dio posla sadržana u stavci „Nadzor nad demontažom postojećih i montažom novih ormara „...a što je zbunjujuće i nejasno,sve uzevši da navedeno nije izričito naznačeno na način kako se ističe od strane ugovornog organa,već navedeno naknadno interpretira ugovorni organ, a što je naročito dvojbeno pri okolnostima tehnički zahtjevnog predmeta nabavke, za koja su potrebna tehnička znanja.

U tom smislu, žalitelj osnovano ističe sumnju da /li/ je u konkretnom slučaju „... predmet nabavke sistem uzbude, a naročito nije istaknuta „integracija sistema „s obzirom da se navedeno uočava tek kroz naknadnu interpretaciju ugovornog organa naznačene stavke.

Uz to,izneseno je između ostalog u obrazloženju Odluke br:02-6107-1/24 od 21.02.2024 godine da „...sistem uzbude se ne nabavlja, nego se postojeći treba integrisati u novi sistem upravljanja (Primjer A), odnosno da „sada treba izvršiti izmjenu konfiguracije regulatora uzbude da se realizuje razmjena željenih signala“...(Primjer E)što daljnje upućuje na dvojbu i nerazumijevanje ,a što je trebalo a propušteno dodatno pojasniti šta konkretno uključuje pojam „integracije sistema uzbude“, a šta „izmjena konfiguracije regulatora uzbude „,;naročito, gdje je taj zahtjev konkretno naveden u sadržaju informacija postupka kroz opis stavki , ali i u kojem smislu i u odnosu na koja obilježja se navedeno veže sa istaknutom integracijom sistema uzbude u SCADA sistem.

Očito je da ugovorni organ ne priprema i ne iznosi argumentaciju na sistematičan i razumljiv način tako da bi se ista nesmetano i prihvatila , naprotiv,kroz nejasne i neuvjerljive osvrte,koristeći stručnu terminologiju odnosnog područja na oskudan način, bez potrebnog pojašnjenja i bližeg upućivanja šta navedeni pojmovi podrazumijevaju ;kroz uočene neusaglašenosti, nastaju nova otvorena pitanja.Iz prednje navedenog proizilazi nejasnim -da li se radi o postojećem sistemu uzbude /kako je posredno navedeno kroz zahtjeve za tehničkim iskustvom inženjera „postojećeg sistema uzbude Unitrol 6000",na str.12 Tenderskog dokumenta/ ili se radi o izmjeni konfiguracije regulatora uzbude; ili o integraciji sistema uzbude u SCADA sistem, kako to posljedično tvrdi ugovorni organ. Evidentno je propušteno dati više informacija kojim bi se detaljnije obrazložila izuzetno zahtjevna stručna pitanja ,poentirao značaj i suština relevantnih obilježja, te kroz jezgrovita i sadržajno adekvatna objašnjenja pojasnili izneseni tehnički pojmovi do mjere da se razumiju i nesmetano usvoje,a istodobno, kroz upućivanje na sadržaj tačaka Tenderskog dokumenta, direktno i nedvojbeno potvrde jasnim upućujućim sadržajem informacija u Tenderskom dokumentu.Ne treba ni naglašavati da se pri takvim okolnostima izuzetno zahtjevnog stručnog područja,ne može obrazloženje reducirati i sažeti, bez da se stručna pitanja dodatno i detaljno ne pojasne,a što je pretpostavka nesmetanom izvođenju zaključaka.

U Odluci br:02-6107-1/24 od 21.02.2024 godine , ugovorni organ između ostalog upućuje da „...većina svjetskih proizvođača opreme tražene u ovom tenderu (Siemens Energy, ABB, Končar, Andritz...)imaju u svojoj ponudi sve navedene sisteme“...a što ne predstavlja uvjerljiv osnov dok se navedeno ne dovede u svezu na konkretne uslove predmeta nabavke i dok se ne prikažu rezultati analize, te iznese ocjena kako je izvedeno zaključivanje s tim u svezi.

Uz to, pozivanje na linkove proizvođača bez provjere da li se radi o zvaničnim i ažuriranim podacima i bez iznošenja ocjene i analize, te dovodenja u svezu sa konkretnim okolnostima konkretnog slučaja, te bez detaljnijeg navođenja razloga šta je zaključeno pozivanjem na isti , odnosno šta je rezultat u činjeničnom smislu i zašto je baš takav prihvaćen, ne predstavlja pouzdan osnov i izvor za zaključivanje, naročito pri navedenim okolnostima predmetnih stručnih pitanja.

Osim navedenog, ugovorni organ ističe da ...ukoliko bi se integracija uzbude izvršila kroz zasebnu nabavku, što je u odnosu na predmetnu nabavku nemjerljivo mali iznos sredstava, došlo bi do velikog produženja realizacije ugovora i izvođenja radova, ili do ponovnog zahtjeva za zastoj agregata, te bi se dodatno zakomplicirala realizacije projekta, pojavili ranije prepoznati rizici realizacije projekta (navedeni u primjeru Žalioca za slučaj HE Grabovica) i ugrozilo sigurno i brzo puštanje agregata u pogon "...a što pri tom otvara daljnje vezano relevantno pitanje a to je usljed kojih okolnosti se u tom slučaju traži u napomeni tč.6.6.2 Tenderskog dokumenta da specifično tehničko iskustvo inženjera uključi i iskustvo „postojećeg sistema uzbude Unitrol 6000“...ako se radi o „nemjerljivo malom iznosu sredstava“ kako to kvalifikuje ugovorni organ a osnovano ističe žalitelj, povlačeći uz to i pitanje ugrožavanja načela postupka.

Sve prednje izneseno upućuje na nejasnost i neusklađenost sadržaja na koji se upućuje, takođe na mnoštvo drugih pitanja koje predmetni sadržaj daljnje inicira nejasnim ; potom nesistematičnost u pristupu i neujednačenost naknadnog izjašnjavanja u odnosu na sadržaj koji je pripremljen; na pozivanje na stručnu terminologiju odnosno područja bez detaljnijeg upućivanja šta navedeno znači i preciziranja šta obuhvata, a što sve utiče na izvođenje zaključaka i posljedično, na ocjenu da li je predmetni sadržaj održiv pri takvim okolnostima.

Navedeni osvrti ugovornog organa izneseni na navedeni način, nisu doveli do razjašnjenja svih istaknutih nedoumica i dvojbi, naročito pri okolnostima izuzetno složenog i zahtjevnog predmeta nabavke u odnosu na koje je složene tehničke formulacije trebalo, a propušteno, pojednostaviti do mjere da se nesmetano razumiju i usvoje, a što je ugovorni organ na način kako se nedovoljno i nesistematično izjašnjava očito propustio, u posljedici čega naznačene okolnosti ostaju nedovoljno razjašnjene.

Sagledavši sve prednje istaknuto, žalitelj je uspio sa istaknutim razlozima te je stoga, uzevši u obzir sve izneseno, navod žalitelja valjalo usvojiti. Pri tome se ističe i da se kroz odluku i pojašnjenje ,ugovorni organ osvrće isključivo u dijelu sistema uzbude, ne i u odnosu na jednoznačno istaknuta pitanja žalitelja u odnosu na sistem upravljanja i sistem turbinske regulacije, a što uz sve prednje istaknute propuste utiče na ocjenu pravilnosti vođenja radnji postupka i na izvođenje zaključaka.

Treba naglasiti da ovaj organ ne upućuje kako bi trebalo postaviti predmetne sisteme upravljanja, turbinske regulacije i uzbude-da li su to „odvojene cjeline“ ili „integrisani sistem“ već prednjim razlozima upućuje da ugovorni organ nije na pravilan način raspravio, sve što je potrebno s tim u vezi, niti uspio zasnovati okolnosti u suprotno, naprotiv, otvorio je niz pitanja koja su ukazala na ne samo nejasnost odnosno sadržaja već i na kontradiktornosti u odnosu na predmetna pitanja tehničke prirode , uključujući i nemogućnosti nesmetane direktne provjere kroz sadržaj dokumenata postupka, a što povlači povredu pravila postupka.

Polazeći od navoda žalitelja koji ističe da ... u prilogima Aneks 2 - Obrazac za ponudu, Aneks 3 - Obrazac za cijenu ponude, nije ostavljen prostor za upisivanje ukupne cijene slovima. Ovakav propust može dovesti do situacije da u ponudi naknadno bude rukom upisana cijena slovima, onog ponuđača čija ponuda ne bude povoljna, kako bi se učinilo da njegova ponuda bude povoljnija u odnosu na druge ponuđače, jer u slučaju neslaganja iznosa upisanih brojačano i slovima, prednost daje iznosu upisanom slovima, što dovodi u nepovoljan položaj ostale ponuđače i ostavlja mogućnost zloupotrebe u postupku javne nabavke. Potrebno je usaglasiti zahtjeve tenderske dokumentacije sa Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda i omogućiti upisivanje cijene slovima u Aneksima 2 i 3. Uputstvo u članu 5 definiše zahtjeve za Obrazac za cijenu ponude. U članu 24 definisani su prilozi uputstva gdje je navedeno i Obrazac za cijenu ponude (Aneks 3.). U uputstvu nije navedeno da ugovorni organ moraju koristiti identičan obrazac i da ne smiju primijeniti elan 14 istog uputstva. U skladu sa naprijed navedenim potrebno je omogućiti u Obrascu za cijenu ponude, upis ukupne cijene ponude slovima...ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi:

„Aneks 2 Obrazac za ponudu i Aneks 3 Obrazac za cijenu ponude čine priloge Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda sukladno članu 21. (Prilozi). Dakle, forma i tekst predmetnih obrazaca je utvrđena podzakonskim aktom koji je, uz saglasnost Odbora Agencije za javne nabavke BiH, donio direktor Agencije. Ugovorni organ je, kao prilog tenderskoj dokumentaciji, definisao Aneks 2 Obrazac za ponudu i Aneks 3 Obrazac za cijenu ponude u formi, tekstu i obliku kako je to propisao podzakonski akt.

Tvrdnje žalitelja su u potpunosti neutemeljene, obzirom da ugovorni organi nemaju nadležnosti niti osnova mijenjati podzakonske akte i njihove priloge. Prilozi su sastavni dio Uputstva, te je sasvim nelogično tumačenje žalitelja da ugovorni organi ne moraju koristiti identičan obrazac, kakav je naveden u Uputstvu. Prateći tu logiku, ugovorni organi bi mogli mijenjati i samo Uputstvo ili bilo koju drugu izjavu koja je njegov sastavni dio, npr. Izjava o ispunjenosti uslova iz člana 45. stav (1) tačaka od a) do d) Zakona o javnim nabavkama, a što apsolutno nema nikakvog smisla. Ukoliko ubuduće nadležne institucije poduzmu korake u smislu izmjena i dopuna podzakonskog akta, ovaj ugovorni organ će svakako postupiti u skladu sa tim izmjenama i dopunama.“

Članom 2. Nacrta Ugovora, navedeno je, između ostalog slijedeće:

„Varijanta a) -za domaće dobavljače:

„Ukupna Ugovorna cijena za predmet Ugovora iz člana 1. ovoga Ugovora, bez poreza na dodatu vrijednost, iznosi: _____ KM, (slovima: _____)

Porez na dodatu vrijednost (17%) iznosi: _____ KM (_____ slovima:)

Ukupna Ugovorna cijena za predmet Ugovora iz člana 1. ovoga Ugovora, sa porezom na dodatu vrijednost iznosi: _____ KM, (slovima: _____)“

Što se tiče isticanja žalitelja kako je prednje navedeno, po pitanju navođenja cijena i brojevima i slovima....te s tim u svezi iznesenog izjašnjenja ugovornog organa da se striktno poziva na obrasce koje su date kao prilog predmetnog Uputstva, treba naglasiti da je u čl.14 st. 2 Uputstva jasno propisano da se cijena ponude piše brojevima i slovima; da navedeno mjesto nije ostavljeno niti u jednom od dva navedena obrasca, ali da je pri tome ostavljen prostor za upisivanje cijene slovima u dijelu nacrtu ugovora/kako je to prednje navedeno/, tako da ukoliko se ponuda jedinstveno sagleda,u jednom od sadržaja dokumenata ponude je ostavljena mogućnost za upisivanje cijene slovima, pri čemu,nije izričito navedeno sadržajem dokumenata postupka, da ukoliko se cijena ponude ne navede slovima u nekom drugom dijelu ponude/a što nije posebno naglašeno/da će se ponuda isključiti iz postupka.

Što se tiče bojazni žalitelja da bi predloženi ponuđač mogao u ponudi naknadno upisati cijenu slovima, navedena konstatacija ne stoji iz razloga što je uslovima postupka, u nacrtu ugovora, u čl.2 istog, jasno ostavljen prazan prostor za upisivanje cijene i brojem i slovima, a tačkom 9.6. Tenderskog dokumenta je upućeno da su osnovni elementi ugovora uključeni u nacrt ugovora koji je sastavni dio tenderske dokumentacije, kao i da ponuđač treba popuniti nacrt ugovora sa svojim podacima i detaljima koji su sadržani u ponudi (tj.cijena i drugi uslovi)te isti potpisati i priložiti skupa sa ostalim dokumentima iz tenderske dokumentacije.

U tom smislu,usljed iznesenog,navod žalitelja kako je prednje iznesen,ne može dovesti do drugačijeg zaključivanja u smislu da bi ponuđač mogao naknadno upisati cijenu slovima, izuzev one mogućnosti koja mu je data prilikom pripreme ponude/primjerice , u nacrtu ugovora/ a pri usvojenim pravilima da ponudu pripremi,čvrsto uveže i kao takvu i preda za postupak javne nabavke za koji je zainteresovan.

Iz navedenih razloga, sagledavši ponudu cjelovito , žalbeni razlozi ne mogu dovesti do drugačijeg činjeničnog zaključka, jer pri navedenim okolnostima nije stvoreno uvjerenje do stepena izvjestnosti da bi se mogla naknadno nesmetano upisivati cijena.

Polazeći od navoda žalitelja koji ističe da .. u tački 6.7 pod 1) tenderske dokumentacije navedeno je: „Ako ponuđač nije samostalno učestvovao u izvršenju ugovora za koje dostavlja potvrde, već kao član konzorcijuma, potrebno je da potvrde sadrže podatke o njegovom finansijskom udjelu u izvršenju ugovora i vrsti obavljenih poslova u okviru ugovora. Ukoliko izdata potvrda ne sadrži podatke o finansijskom udjelu ponuđača u izvršenju ugovora i vrsti obavljenih poslova u okviru ugovora, ponuđač uz ovakvu potvrdu treba da dostavi i izvod iz Konzorcijalnih ugovora ili Izjavu na memorandumu ponuđača datu pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću, iz kojih su vidljivi podaci o njegovom finansijskom udjelu u izvršenju ugovora i vrsti obavljenih poslova u okviru ugovora." U odredbama Zakona o javnim nabavkama /(čl. 48 (2), (3) i (5), čl. 62)/kao niti odredbama Zakona o obilagacionim odnosima ne postoji utemeljenje u tumačenju da se u slučaju grupe ponuđača referenca grupe dijeli na udjele i vrste poslova svake od članova. Apsurdnost takvog tumačenja postaje očigledan kada naprimjer izvođač za dio ugovora angažuje podugovarača, u tom slučaju i izvođač i podugovarač dobiju referencu, dok u slučaju da zajednički nastupaju samo jedan dobija potvrdu o dobrom izvršenju posla za isti urađeni posao. Da se zaključiti da je grupa ponuđača solidarno odgovorna, te da nerijetko nije moguće napraviti distinkciju niti provjeriti podatke o podjelama posla kada je upitanju grupa poundača. Stoga uvažavajući naprijed

navedeno potrebno je izmijeniti tendersku dokumentaciju na način da se naprijed citirani zahtjev TD briše...ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi:

„Ugovorni organ, kao tijelo koje provodi nabavku, ima diskreciono pravo da propisuje uslove koje ponuđači moraju ispunjavati, te poštujući zakonske odredbe tako i definiše uslove tenderske dokumentacije. Ovakvo „usložnjavanje“ zahtjeva ugovornog organa bazira se na specifičnosti predmetnog projekta, s obzirom da je riječ o projektu vrijednosti 2.100.000,00 KM, pri čijoj realizaciji se koriste specifične tehnologije. Dakle, nesporna je činjenica da je ovaj ugovorni organ jasno i nedvosmisleno pripremio tendersku dokumentaciju u dijelu zahtjeva u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti. Ovakav uslov se postavlja prvenstveno što se ukupna vrijednost posla navedenog u potvrdi o uspješnoj realizaciji ovako velikih projekata ne može pripisati svakom članu Konzorcija ponaosob, već se iz ukupne vrijednosti izdvaja samo onaj dio posla koji je obavljen od svakog pojedinačnog člana Konzorcija i u određenom iznosu koji pokriva navedene poslove koji su isti uspješno obavili, te samo za obavljeni dio posla i vrijednost stiče iskustvo u slučaju da se u narednim poslovima pojavljuju samostalno ili kao član nekog drugog konzorcija. Dakle, pravila i procedure pri provođenju postupaka javne nabavke, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, ne poznaju prihvatanje dosadašnjeg iskustva drugog člana konzorcija, s obzirom da je taj dio posla obavio drugi član konzorcija, a ne i onaj član koji bi sada eventualno u konkretnom postupku nastupao kao samostalni ponuđač ili dio konzorcija i kojem je potrebno da dokaže daje sposoban i pouzdan ponuđač za konkretni postupak nabavke.

Ugovorni organa smatra da traženi zahtjev odražava fleksibilnost prema ponuđačima na način da se omogućava dostava ponude i ponuđaču koji je bio član grupe ponuđača na referentnom ugovoru, ukoliko je isti izvršio predmetne usluge/radove. Nadalje, potenciranje pitanja solidarne odgovornosti i konstatacija žalitelja da „Zakon o javnim nabavkama propisuje solidarnu odgovornost članova konzorcija, što znači da bez obzira na internu podjelu posla, svi članovi konzorcija solidarno odgovaraju za sve obaveze prema ugovornom organu... ”

je apsolutno neargumentovano i neprihvatljivo, obzirom da je od izuzetne važnosti da posao na realizaciji ugovora obavlja onaj ponuđač koji je stvarno kvalifikovan za isti, te u skladu s tim će ugovorni organ vršiti i nadzor nad realizacijom projekta i direktno na terenu voditi računa o tome da samo onaj ponuđač/član grupe ponuđača za kojeg je dokazano kroz dokumentaciju da zadovoljava uslove referenci, i vršiti predmetni posao./Ovakav stav ovaj ugovorni organ zasniva na osnovu stava iznesenog u Rješenju Ureda za razmatranje žalbi BiH broj: JN2-01-07-1-2449-9/21 od 29.9.2021. godine. Identičan stav zauzeo je i Sud Bosne i Hercegovine u Presudi broj: SI 3 U 029711 19 U od 10.1.2020. godine/. Jedino na ovakav način ugovorni organ može precizno cijeliti potvrdu o uspješnoj realizaciji ugovora, te može utvrditi referentnost ponuđača, cijeneći specifičnost samog projekta. Nabavka i zamjena sistema upravljanja i elektronskog dijela turbinskog regulatora agregata su po svojoj prirodi široki i obuhvataju različite segmente, polazeći od nabavke robe do usluga ugradnje pripadajuće opreme, puštanje u rad, za što izabrani ponuđač MORA biti referentan, te ugovorni organ MORA biti siguran da predmetni projekat realizuje ponuđač koji iza sebe već ima raniju uspješnu realizaciju ovakvog projekta.“

U Odgovoru na izjašnjenje ugovorog organa, broj: 75-02/24 od 19.03.2024. godine, žalitelj navodi između ostalog slijedeće:

„U odredbama Zakona o javnim nabavkama kao niti odredbama Zakona o obilagacionim odnosima ne postoji utemeljenje u tumačenju da se u slučaju grupe ponuđača referenca grupe dijeli na udjele i vrste poslova svake od članova. Apsurdnost takvog tumačenja postaje očigledan kada naprimjer izvođač za dio ugovora angažuje podugovaraca, u tom slučaju i izvođač i podugovarač dobiju referencu, dok u slučaju da zajednički nastupaju samo jedan dobija potvrdu o dobrom izvršenju posla za isti urađeni posao.“

Daljnjim uvidom u spis evidentno je slijedeće:

6.7. Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača će se izvršiti na osnovu slijedećih izjava i dokumenata koje dostave ponuđači:

1. Kao dokaz Ponuđač je dužan dostaviti referenc listu uz minimalno jednu potvrdu Naručioca o uspješno realizovanom ugovoru.

...NAPOMENA:

„Ako ponuđač nije samostalno učestvovao u izvršenju ugovora za koje dostavlja potvrde, već kao član konzorcijuma, potrebno je da potvrde sadrže podatke o njegovom finansijskom udjelu u izvršenju ugovora i vrsti obavljenih poslova u okviru ugovora. Ukoliko izdata potvrda ne sadrži podatke o finansijskom udjelu ponuđača u izvršenju ugovora i vrsti obavljenih poslova u okviru ugovora, ponuđač uz ovakvu potvrdu treba da dostavi i izvod iz Konzorcijalnih ugovora ili Izjavu na memorandumu ponuđača datu pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću, iz kojih su vidljivi podaci o njegovom finansijskom udjelu u izvršenju ugovora i vrsti obavljenih poslova u okviru ugovora.“

Što se tiče prednje iznesenih okolnosti, evidentno je da je ugovorni organ naveo razloge koji su ga na navedeni sadržaj kojeg žalitelj ističe i opredjelili. Radi se o razlozima, između ostalog da se, „...ukupna vrijednost posla navedenog u potvrdi o uspješnoj realizaciji ovako velikih projekata ne može pripisati svakom članu Konzorcija ponaosob, već se iz ukupne vrijednosti izdvaja samo onaj dio posla koji je obavljen od svakog pojedinačnog člana Konzorcija i u određenom iznosu koji pokriva navedene poslove koji su isti uspješno obavili, te samo za obavljeni dio posla i vrijednost stiče iskustvo u slučaju da se u narednim poslovima pojavljuju samostalno ili kao član nekog drugog konzorcija“...

Razlozi na koje ugovorni organ upućuje odgovaraju iskustvenoj praksi evidentnoj pri provođenju postupaka javne nabavke. Pri tome, žalitelj nije iznio argumente u suprotno, u smislu da je objektivno onemogućen imati informaciju koja se odnosi na ne/mogućnost dobijanja podataka te vrste, naročito uzevši smisao udruživanja u grupu ponuđača, u odnosu na uvriježeni stav da se radi o slobodnoj koncentraciji kapaciteta, unutar grupe ponuđača, sve u odnosu na poznavanje stručnih, profesionalnih sposobnosti, vještina i znanja članova zajedničke grupe, te s tim u svezi i poznavanje informacija o poslovima članova grupe unutar grupe (primjerice sadržajem tč.6.10 Tenderskog dokumenta, u konkretnom slučaju predmetne

javne nabavke, jasno je navedeno šta Ugovor o konzorciju treba sadržavati –između ostalog „udio svakog člana u ponudi“)

Nadalje, potenciranje pitanja solidarne odgovornosti i konstatacija žalitelja da ...Zakon o javnim nabavkama propisuje solidarnu odgovornost članova konzorcija, što znači da bez obzira na internu podjelu posla, svi članovi konzorcija solidarno odgovaraju za sve obaveze prema ugovornom organu...nije sporno, ali se ista odnosi na dobro izvršenje ugovora u skladu sa zahtjevima ugovora, dok su razlozi izneseni od strane ugovornog organa a koji se odnose na potrebu postavljanja navedenog sadržaja koji je u svezi sa ocjenom tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača /kada se u namjeri dokazivanja dosadašnjeg iskustva dostavlja dokaz referenc lista i potvrda / vezani za namjeru utvrđenja da /li/ je ponuđač koji dostavlja dokaze koji se zahtjevaju u konkretnom postupku sposoban i pouzdan kao izvršioc određenog posla koji mu je prethodno zapravo povjeren.

U tom smislu, ugovorni organ ističe da ... ne prihvata dosadašnje iskustvo... " drugog člana konzorcija, s obzirom da je taj dio posla obavio drugi član konzorcija, a ne i onaj član koji bi sada eventualno u konkretnom postupku nastupao kao samostalni ponuđač ili dio konzorcija i kojem je potrebno da dokaže da je sposoban i pouzdan ponuđač za konkretni postupak nabavke“...Mnoštvo je slučajeva koji kroz iskustvenu praksu upravo ukazuju na potrebu da se jasno razluči koji dio/obim posla je de facto obavljen i na koji način, sve uzevši da se ponuđači različito prijavljuju na određene nove postupke za koje su zainteresovani -kao članovi grupe ponuđača ili individualno kao ponuđači, a što je relevantno za pitanje sposobnosti društva da određeni obim/dio posla nesporno uspješno i obavi.

U tom smislu, žalitelj nije doveo do drugačijeg činjeničnog zaključka, jer nije uspješno naveo argumentaciju u suprotno u odnosu na smisao sadržaja kojeg ističe spornim, a u odnosu na koji je ugovorni organ iznio prednje razloge.

Polazeći od navoda žalitelja koji ističe da ... u nacrtu ugovora priloženom u tenderskoj dokumentaciji u članu 12 navedeno je: "Član 12.- Prodavac je dužan nadoknaditi štetu, koja nastupi iz djelovanja ili propuštanja Prodavca ili njegovih zaposlenika ili podugovarača u izvršavanju ovog Ugovora." Naprijed navedeni član ne definiše jasno pojam „štete“. Šteta ne može jednostrano definisana niti neograničena. Teret obaveze samo na jednoj ugovornoj strani čini ugovor ništavnim i neodrživim. Žalbom ukazujemo da šteta nije ograničena te ju je potrebno ograničiti u maksimalnom iznosu od vrijednosti ugovora. U obrazloženju odluke broj 02-6107-1/24 od 21.02.2024 ugovorni organ se poziva da nije u obavezi detaljno definisati pojam, međutim žalbom ukazujemo da šteta nije ograničena. Rješenje JN2-03-07-1-3165-7/22 od 01.12.2022. se ne odnosi na ograničavanje visine štete...ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi:

„Ugovorni organ u Nacrtu ugovora koji je sastavni dio tenderske dokumentacije nije u obavezi detaljno definisati pojam i sve vrste štete koje mogu nastupiti iz djelovanja ili propuštanja prodavca ili njegovih zaposlenika ili podugovarača u izvršavanja predmetnog ugovora. Obzirom na različite vrsta šteta (imovinska ili materijalna, neimovinska ili

nematerijalna) te različite oblike i podoblike šteta, ovaj ugovorni organ nije u obavezi pojedinačno navoditi iste niti ograničavati visinu štete u Nacrtu ugovora koja može nastupiti iz djelovanja ili propuštanja prodavca ili njegovih zaposlenika ili podugovarača u izvršenju ugovora. Definisanjem štete na način opisan u nacrtu Ugovora ni u kom slučaju se ne uskraćuje pravo druge ugovorne strane (prodavača) na eventualnu naknadu štete u slučaju da ista nastupi iz djelovanja ili propuštanja kupca. Naime, prema važećim zakonskim propisima obje ugovorne strane imaju pravo na naknadu štete prema pravilima o vanugovornoj odgovornosti koja su detaljno regulisana članovima 154-209. Zakona o obligacionim odnosima.“

Daljnijim uvidom u spis evidentno je slijedeće:

Članom 11. Nacrta ugovora, Naknada štete, navedeno je slijedeće:

„Ugovorne strane su saglasne sa primjenom odredbi Zakona o obligacionim odnosima i to u pogledu prava, obaveza i odnosa koji nisu regulisani odredbama ovog Ugovora, a koji nastanu u vezi i povodom izvršenja ovog Ugovora. Prodavac je dužan naknaditi štetu, koja nastupi iz djelovanja ili propuštanja Prodavca ili njegovih zaposlenika ili podugovarača u izvršavanju ovog Ugovora.“

Prednje izneseno izjašnjenje ugovornog organa je prihvatljivo s obzirom da i sam sadržaj na kojeg upućuje žalitelj upućuje na pozivanje na Zakon o obligacionim odnosima, a kroz izjašnjenje ugovornog organa se navedeno pitanje bliže određuje u smislu pozivanja na pravila „...o vanugovornoj odgovornosti koja su detaljno regulisana članovima 154-209. Zakona o obligacionim odnosima.“

U tom smislu, žaliteljevo isticanje nije uvjerljivo u mjeri da bi se drugačije odredio sadržaj na koji se upućuje s obzirom na opće poznata pravila o odgovornosti za štetu, a što uključuje i opseg i pretpostavke odgovornosti za štetu, pa se u tom smislu isticanjem navedenog navoda ne može dovesti do drugačijeg zaključka.

Polazeći od navoda žalitelja koji ističe da..je Članom 10 nacrta ugovora traženo da ponuđač u roku od 15 dana od dana potpisa ugovora dostavi Garanciju za uredno izvršenje ugovora, međutim nije jasno definisan rok važenja garancije koja se treba dostaviti. Žalbeni navod se ne odnosi na zahtjev ugovornog organa da ponuđač dostavi ili produži validnost garancije za dobro izvršenje posla u slučaju da dođe do pomjeranja rokova za realizaciju. Žalbeni navod se odnosi na činjenicu da nije moguće u trenutku potpisa izračunati a kojim rokom važenja je potrebno dostaviti garanciju za dobro izvršenje posla, koji je to datum, u danima od dana potpisa ugovora, a garancija se mora dostaviti u roku od 15 dana. Ukoliko ponuđač dostavi garanciju za dobro izvršenje posla sa rokom trajanja kraćim od roka kako je to zamislio ugovorni organ, ponuda može biti odbačena, garancija za ozbiljnost ponude protestovana a tenderski postupak poništen žalbom, obzirom da nije jasno sadržavao podatak do kad (u danima) treba važiti garancija za dobro izvršenje posla u trenutku kada se potpiše ugovor. Ugovorni organ svakako može dodatno u ugovoru naglasiti obavezu izvođača da u slučaju pomjeranja rokova za realizaciju, treba dostaviti produženje validnosti garancije za dobro izvršenje posla, ali u trenutku potpisa ugovora, obzirom da to utiče na izbor dobavljača i

nastavak ugovaranja, taj podatak za tačan izračun od dana potpisa ugovora, mora biti jasan i nedvosmislen. Odlukom 02-6107-1/24 od 21.02.2024 žalbeni navod je ocijenjen kao osnovan. Odlukom 02-6107-1/24 je dodata rečenica u član 9: „Visina garantnog depozita u formi bankarske garancije je 10 % (deset posto) od ukupne ugovorne cijene bez PDV-a iz člana 2. ovog Ugovora, sa rokom od 30 (trideset) dana duže od datuma izdavanja Zapisnika o uspješno završenom probnom pogonu, računajući od datuma Zapisnika posljednjeg agregata stavljenog u probni pogon, kojim se potvrđuje da su svi poslovi uspješno završeni u skladu sa ugovorom, a što iznosi 1000 (Hiljadu) dana od datuma izdavanja iste.”

Međutim suština žalbenog navoda je da, u trenutku kada Dobavljač potpiše ugovor, hipotetički recimo da se to desi na dan 01.06.2024 godine. U tom trenutku Dobavljač iz sadržaja ugovora ne može utvrditi koliko vremenski treba važiti garancija za dobro izvršenje posla da bi je dostavio u roku od 15 dana od dana potpisa ugovora...ovaj organ uvidom u spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi:

„Odlukom broj: 02-6107-1/24 od 21.02.2024. godine ugovorni organ je usvojio žalbeni navod ponuđača i u obrascu ugovora u članu koji se tiče garancije za dobro izvršenje posla i perioda važenja iste ugovorni organ je napisao da ista važi 1000 dana od dana izdavanja (uzimajući u obzir period uvođenja u posao, datum dostave projekta, datuma isporuke opreme, montaže opreme itd.). Žalitelj uporno tvrdi da se iz sadržaja ugovora ne može utvrditi koliko vremenski treba da važi garancija, međutim sastavni dio ugovora pored ponude ponuđača je i tenderska dokumentacija u kojoj je i tehnički dio tenderske dokumentacije iz kojeg je vidljivo da ista treba važiti 1000 dana od datuma izdavanja iste. Također, u tenderaskoj dokumentaciji, odnosno nacrtu ugovora je utvrđen rok za dostavljanje garancije za dobro izvršenje ugovora, a to je u roku od 15 dana nakon stupanja ugovora na snagu.“

U Odgovoru na izjašnjenje ugovorog organa, broj: 75-02/24 od 19.03.2024. godine, žalitelj navodi između ostalog slijedeće:

„Suština žalbenog navoda je da, u trenutku kada Dobavljač potpiše ugovor, hipotetički recimo da se to desi na dan 01.06.2024 godine. U tom trenutku Dobavljač iz sadržaja ugovora ne može utvrditi koliko vremenski treba važiti garancija za dobro izvršenje posla da bude dostavio u roku od 15 dana od dana potpisa ugovora. Ugovorni organ navodi da je to „1000 (hiljadu) dana od datuma izdavanja iste” međutim u tom slučaju se postavlja pitanje „Kada treba biti datum izdavanja iste?”. Dakle, period važenja garancije treba biti definisan od datuma potpisa ugovora, i tada će biti nedvosmisleno jasno koji je period na koji se treba izdati garancija: 1000 (hiljadu) dana od datuma potpisa ugovora.“

Daljnijim uvidom u spis evidentno je slijedeće:

Članom 9. Nacrta ugovora, Garancija za uredno izvršenje ugovora, propisano je slijedeće:

„Prodavac je obavezan dostaviti Kupcu bankovnu garanciju za uredno izvršenje ugovora u roku od 15 (petnaest) dana od dana stupanja na snagu Ugovora.

Iznos garancije će biti plativ Kupcu ako Prodavac ne uspije da izvrši svoje obaveze po ovom Ugovoru ili neuredno izvrši iste.

Visina garantnog depozita u formi bankarske garancije je 10 % (deset posto) od ukupne ugovorne cijene bez PDV-a iz člana 2. ovog Ugovora, sa rokom od 30 (trideset) dana duže od datuma izdavanja Certifikata o konačnom preuzimanju/Zapisnika o uspješno završenom probnom pogonu/Drugi dokument kojim se potvrđuje da su svi poslovi uspješno završeni u skladu sa ugovorom, stim da je Prodavac obavezan produžiti garanciju za uredno izvršenje ugovora ukoliko dodje do pomjeranja rokova.

Garancija za dobro izvršenje posla će biti oslobođena i vraćena Prodavcu u roku od trideset (30) dana od datuma izdavanja Certifikata o konačnom preuzimanju/Zapisnika o uspješno završenom probnom/ pogonu/ Drugi dokument kojim se potvrđuje da su svi poslovi uspješno završeni u skladu sa ugovorom, a sve nakon dostavljanja nove garancije za uredno izvršenje ugovora od strane Prodavca u iznosu od od 5 (pet posto) posto od Ugovorne cijene bez PDV-a iz člana 2. ovog Ugovora sa rokom važnosti 30 (trideset) dana duže od ugovorenog garantnog perioda a što će se zapisnički konstatovati. Obezbjedenje izvršenja će biti ukinuto od strane Kupca i vraćeno Prodavcu ne kasnije od 30 (trideset) dana nakon datuma izvršenja obaveza prema Ugovoru.“

U Odluci broj: 02-6107-1/24 od 21.02.2024. godine, predmetni navod žalitelja je ocijenjen kao osnovan i član 9. Nacrta ugovora je izmjenjen na slijedeći način:

„Prodavac je obavezan dostaviti Kupcu bankovnu garanciju za uredno izvršenje ugovora u roku od 15 (petnaest) dana od dana stupanja na snagu Ugovora.

Iznos garancije će biti plativ Kupcu ako Prodavac ne uspije da izvrši svoje obaveze po ovom Ugovoru ili neuredno izvrši iste.

Visina garantnog depozita u formi bankarske garancije je 10 % (deset posto) od ukupne ugovorne cijene bez PDV-a iz člana 2. ovog Ugovora, sa rokom od 30 (trideset) dana duže od datuma izdavanja Zapisnika o uspješno završenom probnom pogonu, računajući od datuma Zapisnika posljednjeg agregata stavljenog u probni pogon, kojim se potvrđuje da su svi poslovi uspješno završeni u skladu sa ugovorom, a što iznosi 1000 (hiljadu) dana od datuma izdavanja iste. S tim da je Prodavac obavezan produžiti garanciju za uredno izvršenje ugovora ukoliko dođe do pomjeranja rokova.

Garancija za dobro izvršenje posla će biti oslobođena i vraćena Prodavcu u roku od trideset (30) dana od datuma izdavanja Zapisnika o uspješno završenom probnom pogonu kojim se potvrđuje da su svi poslovi uspješno završeni u skladu sa ugovorom, a sve nakon dostavljanja nove garancije za uredno izvršenje ugovora od strane Prodavca u iznosu od od 5% (pet posto) od Ugovorne cijene bez PDV-a iz člana 2. ovog Ugovora sa rokom važnosti 30 (trideset) dana duže od ugovorenog garantnog perioda (24 mjeseca) a što će se zapisnički konstatovati.

Obezbjedenje izvršenja će biti ukinuto od strane Kupca i vraćeno Prodavcu ne kasnije od 30 (trideset) dana nakon isteka bankarske garancije."

Prednje iznesene okolnosti upućuju na to da ugovorni organ nije ponudio konkretan i suštinski odgovarajući odgovor u odnosu na dvojbe koje upućuje žalitelj, a koje se tiču pitanja utvrđenja do kada je važenje garancije za uredno izvršenje ugovora, u odnosu na dan stupanja na snagu ugovora, sve uzevši da se ugovorni organ i u predloženoj izmjeni sadržaja na kojeg žalitelj upućuje, takođe poziva da se garancija za dobro izvršenje ugovora dostavi u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu Ugovora, i u tom smislu, ima određene dvojbe, naročito što predmetnu garanciju za uredno izvršenje ugovora, prodavac ima obavezu dostaviti u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ugovora i u tom trenutku mora znati sve detalje vezane za sadržaj iste.

Nadalje, predmetni sadržaj koji ugovorni organ predlaže je nepotrebno iskomplikovan, s obzirom da se ugovorni organ u odnosu na pitanje koje žalitelj upućuje spornim, posredno izjašnjava tako da navodi informaciju da predmetna garancija treba da ima rok „...od 30 (trideset) dana duže od datuma izdavanja Zapisnika o uspješno završenom probnom pogonu, računajući od datuma Zapisnika posljednjeg agregata stavljenog u probni pogon, kojim se potvrđuje da su svi poslovi uspješno završeni u skladu sa ugovorom, a što iznosi 1000 (hiljadu) dana od datuma izdavanja iste“...a što ukazuje da je time nepotrebno i nekorisno naveden usložen obim informacija, koji upućuje na dodatne dvojbe u smislu ...kada je datum izdavanja iste, s obzirom da se ista dostavlja 15 dana od dana stupanja na snagu Ugovora, te zbog čega se i pominju predmetni Zapisnici, ukoliko je rok važenja 1000 dana od dana izdavanja iste.

Uz navedeno, predmetni Zapisnik o uspješno završenom probnom pogonu pomenut je u dijelu čl. 3. Nacrta ugovora-u dijelu Zadržano plaćanje, dok Zapisnik posljednjeg agregata stavljenog u probni pogon nije prethodno niti pomenut u bilo kojem dijelu Tenderskog dokumenta, pa stoga, ne samo da je neprihvatljivo pominjanje istog tek u sadržaju predložene izmjene, već se predmetni sadržaj na navedeni način nesvrishodno dodatno usložnjava.

Uz to pominjanje dva roka važenja dodatno stvara zabunu jer u konačnici nije jasno da li se prvi navedeni zahtjev „... od 30 (trideset) dana duže od datuma izdavanja Zapisnika o uspješno završenom probnom pogonu“...uključuje u konačni zahtjev koji iznosi „... 1000 (hiljadu) dana od datuma izdavanja iste“...ili je to dodatni zahtjev, a što je takođe nepotrebno usložnjeno.

Stoga, uzevši tako pripremljene informacije iste se ne mogu prihvatiti održivim jer su zbunjujuće i nejasne, a time se dodatno usložnjava i otežava vođenje radnji i priprema ponuda ponuđača.

U tom smislu i predmetna odluka je neodrživa.

Polazeći od navoda žalitelja koji ističe da..u tački 1 na strani 3 tenderske dokumentacije traženo je: „Ponuđač koji nakon e-aukcije bude odabran kao najpovoljniji dužan je nakon dostavljanja Odluke o "izboru najpovoljnijeg ponuđača dostaviti novi Obrazac za cijenu ponude koji će da odražava smanjene cijene iz e-aukcije." Navedeni uslov tenderske dokumentacije protivan je odredbama i suštini Zakona o javnim nabavkama. /čl. 8 i 9.

Pravilnika o e aukciji/. Zakon o javnim nabavkama niti podzakonski akti ne propisuju obavezu ponuđača da nakon provedene e-aukcije dostave novi Obrazac za cijenu ponude. Ovim se ostavlja prostor za malverzacije u postupku nabavke jer se može desiti da ponuđač dostavi cijene unutar Obrasca za cijenu ponude koje nisu proporcionalno umanjene na svakoj stavci, nego je umanjenje vršio na nekoliko stavki. U tom slučaju ponuđač može za one pozicije za koje očekuje da neće doći do realizacije umanjiti cijenu, dok će veću cijenu (prvobitno upisanu) ostaviti za one pozicije za koje očekuje da će biti realizovana. Ovakvi primjeri posebno su zastupljeni u nabavkama radova gdje količine mogu odstupati od projektovane. Tenderskom dokumentacijom nije ukazano na naprijed navedeni uslov umanjenja svih pozicija za isti procenat. S druge strane ostavlja se prostor za odbacivanje ponude ponuđača koji je dostavio najnižu cijenu u toku e-aukcije samo iz formalnog razloga nedostavljanja novog Obrasca za cijenu ponude koji će da odražava smanjene cijene iz e-aukcije nakon Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača. Formalnost da se dostavi akt koji nije propisao Zakon niti podzakonski akti ostavlja prostor za odbacivanje ponude bez suštinskih propusta, što ne vodi ka ciljevima definisanim u članu 3 Zakona o javnim nabavkama. Odredba čl. 8 Pravilnika ne definiše da „Ponuđač koji nakon e-aukcije bude odabran kao najpovoljniji dužan je nakon dostavljanja Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača dostaviti novi Obrazac za cijenu ponude koji će da odražava smanjene cijene iz e-aukcije." Ne osporavamo činjenicu da se „svaka od pozicija umanjuje za isti procenat koliko iznosi konačno procentualno umanjenje ukupne cijene postignute nakon e-Aukcije" već činjenicu da se od ponuđača zahtijeva da nakon odluke o izboru dostavljaju neki dokument koji zakon niti pravilnici ne traže pa tako ostavlja prostor za formalni propust. Umanjenje cijene vrši ugovorni organ i na tako umanjene cijene nudi zaključenje ugovora najpovoljnijem ponuđaču u skladu sa članom 72. Zakona...ovaj organ uvidom us spis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi:

„Prema Pravilniku o uslovima i načinu korištenja e-Aukcije kada se ukupna cijena odnosi na tehničku specifikaciju koja se sastoji od više pozicija, tada se svaka od pozicija umanjuje za isti procenat koliko iznosi konačno procentualno umanjenje ukupne cijene postignute nakon e-Aukcije, te se na tako umanjene cijene nudi zaključenje ugovora najpovoljnijem ponuđaču u skladu sa članom 72. Zakona. Obzirom da je navedena odredba unesena u podzakonski akt, sasvim je jasno da ista mora biti poštovana i od strane ugovornih organa i ponuđača, te su ponuđači dužni pri popunjavanju Obrasca za cijenu ponude postupati u skladu sa istom. Komentar žalitelja da navedena odredba nije unesena u tendersku dokumentaciju je u potpunosti besmislena, jer tenderska dokumentacija ne služi tome da se Zakon i podzakonski akti prepisuju. Zakon i podzakonski akti se objavljuju javno, u odnosnom službenom glasniku, odnose se na sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine i primjena istih nije uslovljena time da li su njihove norme prepisane u tekst tenderske dokumentacije. U tenderskoj dokumentaciji nije određeno da će se ponuda odbaciti u slučaju nedostavljanja Obrasca za cijenu ponude, te su tvrdnje žalitelja u potpunosti neosnovane“

U Odgovoru na izjašnjenje ugovorog organa, broj: 75-02/24 od 19.03.2024. godine, žalitelj navodi između ostalog slijedeće:

„Ne osporavamo činjenicu da se „svaka od pozicija umanjuje za isti procenat koliko iznosi konačno procentualno umanjenje ukupne cijene postignute nakon e-Aukcije" već činjenicu da se od ponuđača zahtijeva da nakon odluke o izboru dostavljaju neki dokument koji zakon niti pravilnici ne traže pa tako ostavlja prostor za formalni propust.

U tački 1 na strani 3 tenderske dokumentacije traženo je:

„Ponuđač koji nakon e-aukcije bude odabran kao najpovoljniji dužan je nakon dostavljanja Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača dostaviti novi Obrazac za cijenu ponude koji će da odražava smanjene cijene iz e-aukcije."

Dužan znači „mora". Propust da se dostavi dokument tražen tendrskom dokumentacijom vodi ka odbacivanju ponude, u skladu sa članom 72 stav 3 b) Zakona o javnim nabavkama.

U konkretnom, uslov za potpis ugovora je novi Obrazac za cijenu ponude korigovan na cijene sa e-aukcije.“

Daljnijim uvidom u spis evidentno je slijedeće:

Tačkom 1. Tenderskog dokumenta, Poziv za dostavljanje ponuda, u podnaslovu Namjera provođenja e aukcije navedeno je, između ostalog slijedeće:

„Ponuđač koji nakon e-aukcije bude odabran kao najpovoljniji dužan je nakon dostavljanja Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača dostaviti novi Obrazac za cijenu ponude koji će da odražava smanjene cijene iz e-aukcije.“

U svezi sa prednjim, nesporno je da je čl. 8 predmetnog Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-Aukcije, propisano da ...kada se ukupna cijena odnosi na tehničku specifikaciju koja se sastoji od više pozicija tada se svaka od pozicija umanjuje za isti procenat koliko iznosi konačno procentualno umanjenje ukupne cijene postignute nakon e aukcije te se na tako umanjenje cijene nudi zaključenje ugovora najpovoljnijem ponuđaču u skladu sa čl.72 Zakona...Žalitelj i ne spori da je sadržajem podzakonskog akta navedeno propisano.

Žalitelj spori navedeni sadržaj prednje citirane tačke, koji upućuje na obavezu dostavljanja novog obrasca za cijenu ponude, koji će da odražava smanjenje cijene iz e aukcije, nakon dostavljanja Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača, ističući da „... Zakon o javnim nabavkama niti podzakonski akti ne propisuju obavezu ponuđača da nakon provedene e-aukcije dostave novi Obrazac za cijenu ponude. Ovim se ostavlja prostor za malverzacije u postupku nabavke jer se može desiti da ponuđač dostavi cijene unutar Obrasca za cijenu ponude koje nisu proporcionalno umanjene na svakoj stavci, nego je umanjenje vršio na nekoliko stavki...

U tom smislu, kako se ugovorni organ nedovoljno i nepoentirano izjašnjava o predmetnom spornom pitanju, a niti pri tome upućuje na bazi čega, kojeg konkretno osnova je cijenio da za predmetni sadržaj kojim zahtijeva dostavljanje novog obrasca za cijenu ponude, nalazi pravni osnov za takav zahtjev, a niti zasniva okolnost da je predmetno pitanje jedino moguće

riješiti na navedeni način ,to nije niti uvjerljiva tvrdnja ugovornog organa da je primjena predmetne odredbe nesmetano riješena kroz navedeni dokument.

Kako se slijedom iznesenog ne može cijeliti da je upotpunosti i upotpunosti odgovoreno uz valjane razloge u odnosu na suštinu navoda žalitelja ,niti je ugovorni organ uputio na jasan pravni osnov u svezi postavljenog zahtjeva kroz tč.1 Tenderskog dokumenta u smislu „dostavljanja novog Obrasca za cijenu“, a što je suština navoda žalitelja,to se u navedenom smislu nije mogao upotpunosti i održati predmetni osporeni sadržaj.

Polazeći od navoda žalitelja koji ističe da je ..u osporavanoj Odluci broj 02-6107-1/24 u tački 4. navedeno da se : „Žalitelju ELCOM d.o.o. Tuzla, zastupan po punomoćniku, Miroljubu Radomiroviću, advokatu iz Tuzle, odbija naknada troškova žalbenog postupka." Predmetna žalba se ne odnosi na formalne nedostatke, već suštinske kojima s onemogućava konkurencija u postupku. U žalbi je se pozivamo na članove Zakona, Pravilnike, presude Suda, stavove Ureda za razmatranje žalbi, Mišljenja. Žalbeni navodi koje je ugovorni organ usvojio pozivaju se na zakonske propise, regulativu i praksu u javmm nabavkama. Dakle, ne radi se o formalnim propustima već suštinskim, kojim se ukazuje da tenderska dokumentacija nije sačinjena u skladu sa zakonskim propisima i podzakonskim aktima...ovaj organ uvidom uspis utvrđuje:

U Izjašnjenju na žalbu ugovorni organ, između ostalog navodi:

„Ugovorni organ smatra da žalitelj neopravdano zahtijeva troškove za sastav žalbe na teret ugovornog organa, te osporava daje u konkretnom slučaju bilo nužno i opravdano, s obzirom na činjenicu da se predmetne izmjene tenderske dokumentacije ogledaju više u formalnim nedostacima u odnosu na suštinski predmet nabavke. Također, u odnosu na (ne)uspješnost žalbe, a promatrajući broj usvojenih i odbijenih žalbenih navoda, bilo bi sasvim nerazumno i nesrazmjerno usvojiti zahtjev za naknadu troškova žalitelju, a kako je zahtijevano u žalbi.

/Član 105. stav (1) Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine/.

U Odgovoru na izjašnjenje ugovorog organa, broj: 75-02/24 od 19.03.2024. godine, žalitelj navodi između ostalog slijedeće:

„Iznos naknade advokatu je po fiksnoj tarifi bez obzira na broj žalbenih navoda, stoga i broj usvojenih ili odbijenih žalbenih navoda nije od uticaja na iznos naknade advokatu. Sve predložene izmjene tenderske dokumentacije su suštinske prirode i utiču na kvalifikaciju i realizaciju predmeta nabavke.“

Daljnjim uvidom u spis evidentno je slijedeće:

Tačkom 4. Dispozitiva Odluke broj: 02-6107-1/24 od 21.02.2024. godine, navedeno je slijedeće:

„Žalitelju ELCOM d.o.o. Tuzla, zastupan po punomoćniku, Miroljubu Radomiroviću, advokatu iz Tuzle, se odbija naknada troškova žalbenog postupka.“

Što se tiče troškova pravnog zastupanja, očito je da je ugovorni organ usvojio određene žalbene navode, donjevši Odluku broj: 02-6107-1/24 od 21.02.2024. godine kojom se utvrđuje izmjena uslova predviđenih u Tenderskoj dokumentaciji, a što upućuje da je žalitelj uspio sa žalbom, i to u dijelu žalbenih navoda br. 7, 11 i 12 koji su za stranku povoljno okončani. Protivvrječno i nejasno je da se pri okolnostima kada je donesena odluka kojom se žalba djelimično usvaja /u pomenutim razmatranjima žalbenih navoda broj: 7, 11 i 12/ navesti "... da se predmetne izmjene tenderske dokumentacije ogledaju više u formalnim nedostacima u odnosu na suštinski predmet nabavke" "...kako to ugovorni organ navodi predmetnom odlukom, a što ne može biti odlučan osnov za argumentaciju protiv, s obzirom da je žalitelj uspio sa žalbom, te je izrečena pravna posljedica "izmjene uslova utvrđenih u tenderskoj dokumentaciji", pri čemu se neprihvatljivo načelno konstatuje da troškovi nisu nužni i opravdani.

U tom smislu, odlučeno je kao u dispozitivu odluke.

Sve prednje navedeno, svaki dokaz posebno i svi zajedno upućuju na odlučivanje kao u dispozitivu odluke.

U žalbi ponuđača ELCOM d.o.o. Tuzla od 29.02.2024. godine, postavljen je zahtjev za nadoknadu troškova žalbenog postupka, koji se sastoji od troškova sastava žalbe u iznosu od 240,00 KM.

Imajući u vidu visinu postavljenog zahtjeva za troškove postupka, ovaj organ je u skladu sa odredbama sa članom 18. stav 2. i 33. Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad advokata ("Službene novine Federacije BiH" broj: 22/04 i 24/04) u konkretnom slučaju pristupio odlučivanju o troškovima ovog postupka, smatrajući da u konkretnom slučaju treba primijeniti tarife u postupcima u neprocjenjivim stvarima. Žalitelju pripada naknada troškova postupka za podnošenje žalbe u upravnom postupku u neprocjenjivom predmetu, to jest u iznosu od 240,00 KM u skladu sa članom 18. stav 2. i 33. Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad advokata ("Službene novine Federacije BiH" broj: 22/04 i 24/04) i Presudom Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 3 U 023495 16 U od 16.03.2018. godine.

U skladu sa navedenim, te u skladu sa članom 105. stav 2. Zakona o upravnom postupku kojim je propisano: "Kada u postupku učestvuju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su toj stranci nastali učestvovanjem u postupku. Ako je u takvom slučaju koja od stranaka djelimično uspjela sa svojim zahtjevom, ona je dužna nadoknaditi protivnoj stranci troškove srazmjerno dijelu svog zahtjeva s kojim nije uspjela. Stranka, koja je obiješću prouzrokovala protivnoj stranci troškove u postupku, dužna je toj stranci te troškove nadoknaditi" odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 7.500,00 KM izvršiti će se posebnim aktom, po konačnosti ovog Rješenja a u skladu sa članom 108. stav (7) ZJN i članom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih članom 108. ZJN ("Službeni glasnik BiH" broj: 86/14).

Uputstvo o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDAVAJUĆI
UREDA ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Marko Kolobarić

Dostaviti:

- ELCOM d.o.o. Tuzla
- JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Sarajevo
- evidencija
- u spis